

Jaarverslag 2014

Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten (verder te noemen: Pensioenfonds AFM of het pensioenfonds) over het boekjaar eindigend op 31 december 2014. In dit jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het geformuleerde beleid en de uitgevoerde activiteiten in het verslagjaar.

Het jaar 2014 was het eerste jaar dat het pensioenfonds de pensioenregeling uitvoerde voor het personeel van Stichting Autoriteit Financiële Markten. Het bestuur heeft het in vervolg op 2013 goed verder inrichten van het pensioenfonds als een belangrijke doelstelling in het verslagjaar beschouwd.

Zo stonden het inregelen van de pensioenuitvoering, de collectieve waardeoverdracht en de afhandeling ervan, het beleggingsbeleid en de beleggingsportefeuille, het inregelen van de gedragscode en het inventariseren van de risico's voor het pensioenfonds hoog op de agenda van het bestuur. Daarnaast is veel tijd en energie gestoken in het opstellen en implementeren van het communicatiebeleid, het opstellen en actualiseren van fondsdocumenten, de wijziging van de pensioenreglementen, een aantal uitvoeringstechnische zaken en het voldoen aan bestaande wet- en regelgeving en het voorbereiden van toekomstige wet- en regelgeving.

Het bestuur erkent dat de oprichtingsfase van het pensioenfonds veel tijd en aandacht vroeg en beschouwt het verslagjaar als een inregeljaar. Het bestuur is van mening dat er in het verslagjaar bij het pensioenfonds veel werk is verricht en er veel zaken zijn gerealiseerd. Er zijn daarnaast evenwel nog onderwerpen die in 2015 nadere aandacht behoeven.

Amsterdam, 11 juni 2015

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten

Sander Baars
voorzitter

Jerry Wouterson
secretaris

Peggy Bracco Gartner
plaatsvervangend voorzitter

Paul Vooijs
plaatsvervangend secretaris

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Kerncijfers	7
Algemeen	9
Doelstelling	9
Kerngegevens	9
Inhoud en kenmerken van de pensioenregeling	10
Organisatie	11
Bestuursverslag ‘Het eerste jaar van de pensioenuitvoering’	15
Collectieve waardeoverdracht en overdracht beleggingsportefeuille	15
Algemeen bestuurlijke zaken	15
Bestuurlijke activiteiten, beleidskeuzes en besluiten	17
Contacten met toezichthouders	35
Kosten en kostentransparantie	36
Gebeurtenissen na balansdatum	40
Vooruitblik naar 2015	41
Verslag visitatiecommissie	42
Reactie bestuur op verslag visitatiecommissie	43
Verslag verantwoordingsorgaan	45
Reactie bestuur op verslag verantwoordingsorgaan	47
Personalia	48
Jaarrekening 2014	50
Balans per 31 december	51
Rekening van baten en lasten	52
Kasstroomoverzicht	53
Toelichting algemeen	54
Toelichting op de balans	63
Risicobeheer	77
Toelichting op de rekening van baten en lasten	86

PENSIOENFONDS AFM

Overige gegevens	98
Bestemming van het resultaat	99
Actuariële verklaring	100
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	102
Bijlage	104
Colofon	106

Samenvatting

2014 was een belangrijk jaar voor Pensioenfonds AFM. Belangrijke onderwerpen zoals het beleggingsbeleid en het risicomanagement werden ingeregeld, nadat in de eerste fase zeker was gesteld dat pensioenen correct werden opgebouwd, vastgesteld en uitgekeerd. Het proces van inregelen en verfijnen van het gehele beleidspakket is nog niet geheel afgerond.

Het vermogen van Pensioenfonds AFM rendeerde goed. Het rendement van de matching portefeuille bedroeg 14,2% en het rendement van de return portefeuille bedroeg 6,9%. Vooral de aandelen (rendement 9,3%) en het vastgoed (rendement 14,4%) brachten het leeuwendeel van het goede rendement binnen. Het directe rendement op vastrentende waarden bleef daarentegen steken op 0,6%. Het ruime monetaire beleid, er werd wereldwijd in 2014 veel geld gecreëerd om de economische groei te stimuleren, was de belangrijkste oorzaak achter de beschreven rendementsontwikkeling. Lage groeicijfers en lage inflatie waren de belangrijkste drijvers achter de forse daling in obligatierentes.

Hoewel de ontwikkeling van de bezittingen van het fonds alles bijeen tevreden stemde, gold dat niet voor de verplichtingen. De dalende rente maakt dat de verplichtingen steeds zwaarder gaan wegen. De verplichtingen stegen fors van € 97,3 miljoen naar € 135,6 miljoen. Over het geheel genomen wordt de financiële positie van het pensioenfonds - ondanks het goede beleggingsrendement - daarmee relatief beperkt verbeterd: ultimo 2014 had het pensioenfonds een dekkingsgraad van 108,8%. Begin 2014 was deze 104,3%. Met een vereiste dekkingsgraad van 114,7% (reservetekortgrens) verkeerde het fonds gedurende 2014 in een situatie van reservetekort en met de aanvangsdekkingsgraad van 104,3% zelfs kort in een situatie van dekkingstekort. De minimaal vereiste dekkingsgraad van het pensioenfonds bedraagt 104,5% (dekkingstekortgrens). Het pensioenfonds heeft in 2014 ontheffing gekregen voor het indienen van een kortetermijnherstelplan, omdat kort samengevat het wegwerken van het kleine dekkingstekort al gerealiseerd zal worden door uitvoering van het lopende langetermijnherstelplan.

Aan actieve deelnemers werd een indexatie van 0,58% toegekend. Deze indexatie wordt uit bijdragen van de werkgever gefinancierd. Voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers was er geen indexatie mogelijk. Hiervoor had in lijn met het voor deze groepen deelnemers geldende indexatiebeleid de dekkingsgraad ten minste 110% moeten zijn.

In 2014 zijn alle pensioenrechten en -uitkeringen effectief verlaagd met 0,792%. Deze korting was het saldo van een korting door het 'oude' pensioenfonds PMA om op de voor hen verplichte minimale dekkingsgraad te komen van 104,3% en een aanvullende storting door de werkgever AFM.

In 2014 heeft het bestuur het beleggingsbeleid vastgesteld. Het pensioenfonds heeft een dynamisch beleggingsbeleid waarbij afhankelijk van de ontwikkeling van de dekkingsgraad de assetmix wordt bijgestuurd. Hier ligt ook een expliciete relatie met het lopende herstelplan.

In 2014 heeft het bestuur het pensioenreglement aangepast in verband met onder meer de versoering van het zogeheten Witteveenkader door het kabinet. Hierdoor zijn de toegestane opbouwpercentages verlaagd. Ook is het fiscaal toegestane maximum van het pensioengevend salaris per 2015 afgetoet op de grens van € 100.000. Ook de pensioenrichtleeftijd en de franchise zijn om fiscale redenen aangepast.

In 2014 heeft het bestuur een visitatiecommissie aangesteld. De eerste visitatie van het pensioenfonds heeft in het eerste kwartaal van 2015 plaatsgevonden. Een samenvatting van de bevindingen van de visitatiecommissie is in het jaarverslag opgenomen.

In verband met de inwerkingtreding van de Code Pensioenfonds heeft het bestuur in 2014 de ABTN en de statuten aangepast. De Code beoogt voor de gehele pensioensector een impuls te geven aan een verbetering van pensioenfondsbestuur. In dit jaarverslag wordt zoveel mogelijk per in de Code opgenomen norm de prestaties van het bestuur weergegeven.

Het bestuur heeft in 2014 actief gewerkt aan de uitvoering van het communicatiebeleidsplan. In dit kader zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden actief in bijeenkomsten 'opgezocht'. Ook is - via meerdere kanalen - intensief gecommuniceerd over onder meer de effectieve korting en de collectieve waardeoverdracht. De website speelt een belangrijke rol in de communicatie.

De drie in 2014 ontvangen klachten hadden uiteenlopende oorzaken. Eind 2014 waren er geen klachten meer onderhanden.

De totale kosten van pensioenuitvoering (€ 412.000) en vermogensbeheer (€ 770.000) worden in dit jaarverslag nader toegelicht. De beperkte schaal van het pensioenfonds en de samenstelling van de deelnemerspopulatie maken dat de kosten per deelnemer relatief hoog zijn.

Het bestuur heeft in 2014 nagedacht over de verschillende mogelijkheden voor de toekomst van het pensioenfonds. Bij de oprichting van het pensioenfonds heeft de werkgever aangegeven dat het fonds als een tijdelijke oplossing wordt gezien. Op korte termijn is het continueren van het pensioenfonds de beste optie voor alle belanghebbenden. Op langere termijn zijn wellicht andere opties mogelijk. Hierbij wordt ook gekeken naar het zogeheten Algemeen Pensioenfonds.

Kerncijfers

(bedragen in duizenden euro's)

	2014
Deelnemers	
Aantal actieve deelnemers	606 ¹
Aantal gewezen deelnemers	356
Aantal pensioengerechtigden	43 ²
Totaal	1.005
Pensioenactiviteiten	
Feitelijke premie	8.011
Kostendeckende premie	7.304
Pensioenuitkeringen	983
Pensioenuitvoeringskosten	412
Vermogen	
Stichtingskapitaal en reserves	11.925
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	135.586
Dekkingsgraad	
Nominale dekkingsgraad	108,8%
Minimum vereist vermogen	104,5%
Vereiste dekkingsgraad	114,7%
Indexering	
Pensioenrechten actieve deelnemers	0,58%
Ingegane pensioenen en premievrije pensioenrechten	0,00%
Beleggingen	
Vastrentende waarden	95.677
Aandelen	34.498
Vastgoed	7.167
Derivaten	6.397
Overig per saldo	1.485
Totaal	145.224

¹ Dit aantal is inclusief vijf arbeidsongeschikte deelnemers.

² Dit aantal betreft ingegaan ouderdomspensioen (28), ingegaan partnerpensioen (9) en ingegaan wezenpensioen (6).

PENSIOENFONDS AFM

Rendementen

Rendement matching portefeuille (obligaties en renteswaps)	14,2%
Rendement return portefeuille:	6,9%
Rendement vastrentende waarden	0,6%
Rendement aandelen	9,3%
Rendement vastgoed	14,4%

Kostenratio's

Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (bedrag in euro's)	653
Kosten vermogensbeheer / gemiddeld belegd vermogen	0,52%
Transactiekosten / gemiddeld belegd vermogen	0,10%

Overige ratio's/kengetallen

Ontvangen klachten	3
Afgehandelde klachten	3

Algemeen

Doelstelling

Pensioenfonds AFM heeft ingevolge artikel 3 lid 1 van de statuten ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten tussen deelnemers en de werkgever en het beheren van pensioenaanspraken en pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden op basis van een uitvoeringsovereenkomst. Werkgever, Stichting Autoriteit Financiële Markten (verder te noemen: de werkgever), en pensioenfonds hebben de uitvoeringsovereenkomst in september 2013 vastgesteld.

Uit deze doelstelling en met het oog op de verwachtingen van de belanghebbenden heeft het bestuur van het pensioenfonds de volgende afgeleide doelstellingen bepaald:

1. Het streven naar behoud van een nominaal pensioen;
2. Het creëren van buffers om tegenvallers op te kunnen vangen;
3. Het optimaliseren van het pensioenresultaat van de deelnemers.

Gegeven de omvang van het pensioenfonds, de rol en verantwoordelijkheid van de werkgever als gedragstoezichthouder op de kapitaalmarkten en op financiële ondernemingen en de wens te komen tot een kwalitatief hoogstaande en efficiënte uitvoering, zijn de pensioenadministratie, de bestuursondersteuning en het vermogensbeheer van het pensioenfonds volledig uitbesteed. Dit laat onverlet dat het fondsbestuur te allen tijde bestuurlijk verantwoordelijk blijft.

Kerngegevens

Eind 2014 heeft het pensioenfonds 606 actieve deelnemers, 356 gewezen deelnemers en 43 pensioengerechtigden (ter vergelijking: op 1 januari 2014 waren er 576 actieve deelnemers, 329 gewezen deelnemers en 37 pensioengerechtigden).

Het belegd vermogen van het pensioenfonds bedraagt eind 2014 € 145,2 miljoen. Bij de start van de uitvoering van de pensioenregeling op 1 januari 2014 was dit € 101,5 miljoen.

Het rendement van de matching portefeuille bedroeg 14,2% en het rendement van de return portefeuille bedroeg 6,9%. Daarentegen stegen de verplichtingen in het verslagjaar van € 97,3 miljoen naar € 135,6 miljoen.

Het pensioenfonds is 2014 gestart met een dekkingsgraad van 104,3%. Aan het einde van 2014 is de dekkingsgraad gestegen naar 108,8%.

Inhoud en kenmerken van de pensioenregeling

Het pensioenfonds voert per 1 januari 2014 de pensioenregeling uit voor het personeel van Stichting Autoriteit Financiële Markten. Per deze datum zijn twee pensioenreglementen van toepassing: het Pensioenreglement 2014 en de Regeling prepensioenkapitaal.

Pensioenreglement 2014

Het pensioenreglement 2014 betreft een geïndexeerde middelloonregeling met voor de opbouw vanaf 2014 als pensioenrichtdatum de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. Tevens kent het reglement een reguliere pensioendatum. Dit is de datum waarop de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt. De deelnemer wordt geacht op de reguliere pensioendatum met pensioen te gaan. Uitstel van de pensioendatum ten opzichte van de reguliere pensioendatum kan alleen indien hierover overeenstemming is met de werkgever.

Ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen kan worden opgebouwd vanaf 21 jaar en gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. De deelnemers kunnen binnen bepaalde grenzen kiezen wanneer zij met pensioen gaan, en wel op zijn vroegst vanaf de leeftijd van 57,5 jaar. Daarnaast kan de hoogte van het pensioen worden gevarieerd, waarbij de laagste uitkering niet minder dan 75% van de hoogste uitkering bedraagt. Op de pensioendatum kan het opgebouwde partnerpensioen geheel of gedeeltelijk worden geruild voor extra ouderdomspensioen of omgekeerd kan het opgebouwde ouderdomspensioen gedeeltelijk worden geruild voor extra partnerpensioen.

De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt vanaf 1 januari 2014 voor ieder deelnemersjaar 2,15% van de pensioengrondslag in het betreffende jaar. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris (het vaste jaarsalaris vermeerderd met vakantietoeslag en dertiende maand) verminderd met de franchise. De franchise bedraagt in 2014 € 13.449 en wordt jaarlijks aangepast.

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op loondoorbetaling bij ziekte wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk premievrij voortgezet. De voortzetting van de pensioenopbouw eindigt zodra en voor zover de deelnemer niet langer arbeidsongeschikt is, maar uiterlijk op de reguliere pensioendatum.

Partnerpensioen

De nagelaten partner van een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde ontvangt partnerpensioen. Het jaarlijkse partnerpensioen bedraagt 70% van het jaarlijkse ouderdomspensioen. In geval van overlijden van de deelnemer voor de reguliere pensioendatum wordt het ouderdomspensioen vastgesteld in de veronderstelling dat de deelnemer tot de reguliere pensioendatum zou hebben deelgenomen met de laatstelijk geldende pensioengrondslag. De uitkering wordt verlaagd met 2,5% voor elk vol jaar leeftijdsverschil indien de partner meer dan 20 jaar jonger is dan de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde. Het partnerpensioen gaat in

PENSIOENFONDS AFM

op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde overlijdt. Bij ingang van het ouderdomspensioen bestaat eenmalig de keuze van omzetting van (een deel van) het recht op partnerpensioen of ouderdomspensioen in een verhoging van het ouderdomspensioen respectievelijk partnerpensioen.

Wezenpensioen

Het jaarlijkse wezenpensioen, uit te keren bij overlijden van de deelnemer, bedraagt 14% van het jaarlijkse ouderdomspensioen. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en wordt uitgekeerd tot de eerste dag van de maand volgend op de 18^e verjaardag van het kind.

Regeling prepensioenkapitaal

Een beperkte groep medewerkers heeft een spaarkapitaal uit een gesloten beschikbare premieregeling. Deze spaarkapitalen zijn bij PMA opgebouwd in de periode voor 1 januari 2006 en zijn via de collectieve waardeoverdracht aan het pensioenfonds overgedragen. De (gewezen) deelnemer heeft een aanspraak op een tijdelijk prepensioen ten behoeve van zichzelf. De hoogte van de pensioenaanspraken wordt uitsluitend bepaald door de hoogte van het prepensioenkapitaal. Het prepensioenkapitaal bestaat uit de aan het pensioenfonds overgedragen waarden ten behoeve van de verwerving van prepensioenkapitaal, het beleggingsrendement van de prepensioenspaarrekening en de bijgeschreven negatieve risicopremies in verband met het overlijdensrisico.

Het prepensioenkapitaal wordt op de prepensioendatum, maar niet eerder dan de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 57,5 jaar wordt, aangewend voor een direct ingaand tijdelijk prepensioen. De (gewezen) deelnemer heeft het recht om (een deel van) het prepensioenkapitaal aan te wenden ter verhoging van het ouderdomspensioen of partnerpensioen. Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer voor de prepensioendatum vervalt het opgebouwde prepensioenkapitaal aan het pensioenfonds. Ter compensatie worden risicopremies op de prepensioenspaarrekening bijgeschreven.

Jaarlijks wordt op 1 januari het rendement over het voorgaande jaar op het prepensioenkapitaal bijgeschreven. Het jaarlijks bij te schrijven rendement bedraagt ten minste 0% en is gemaximeerd op 6%.

Herverzekering

Het pensioenfonds heeft de financiële gevolgen van overlijden van actieve deelnemers herverzekerd bij Zwitserleven.

Organisatie

Het pensioenfonds heeft de juridische vorm van een stichting en wordt bestuurd en beheerd door een bestuur. Het bestuur bepaalt als hoogste orgaan binnen het pensioenfonds het beleid, vertegenwoordigt het pensioenfonds en is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking.

Bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds is vormgegeven volgens het zogeheten paritaire bestuursmodel en bestaat uit twee leden op voordracht van de werkgever en twee leden op voordracht van de werknemers.

Het bestuur bestaat uit een vrouw en drie mannen. Van de vier bestuursleden is een bestuurslid jonger dan 40 jaar.

Het bestuur heeft uit zijn midden een voorzitter gekozen. De voorzitter leidt de vergaderingen en bewaakt de zorgvuldigheid van de besluitvorming. Het bestuur heeft een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een plaatsvervangend secretaris benoemd en heeft per bestuurslid primaire en secundaire aandachtsgebieden geformuleerd.

In het verslagjaar hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van het bestuur.

Met het oog op de Wet versterking bestuur pensioenfonds, die onder meer de vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het bestuur met ingang van 1 juli 2014 regelt, heeft het bestuur in de eerste helft van 2014 veel inspanningen verricht om een geschikte kandidaat uit de kring van pensioengerechtigden van het pensioenfonds te vinden. Het bestuur heeft hierbij ook andere oplossingsrichtingen in de geest van de Wet versterking bestuur pensioenfonds overwogen.

Nadat bleek dat het niet mogelijk was om invulling te geven aan het vereiste, heeft het bestuur in juni 2014 - na raadpleging van het verantwoordingsorgaan en in het belang van (de continuïteit in de governance van) het pensioenfonds - besloten om gedurende een periode van twee jaar geen pensioengerechtigde in het bestuur op te nemen. Indien een geschikte kandidaat zich tijdens deze periode beschikbaar stelt, zal het bestuur het genomen besluit heroverwegen. Aan het einde van de tweejaarsperiode zal het bestuur weer actief gaan zoeken naar een geschikte kandidaat namens de pensioengerechtigden in het bestuur. Het bestuur heeft DNB in juni 2014 schriftelijk van de besluitvorming op de hoogte gebracht.

Bestuurscommissies en werkgroepen

Het pensioenfonds had in 2014 geen bestuurscommissies of werkgroepen. Het bestuur kan ad hoc werkgroepen instellen als een onderwerp nader uitgewerkt moet worden, waarbij deskundigheid uit verschillende disciplines benodigd is. Naar verwachting bestaat een werkgroep uit leden van het bestuur, eventueel aangevuld met medewerkers van de uitvoeringsorganisatie(s) en/of externe adviseurs.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af aan een verantwoordingsorgaan. Dit orgaan bestaat uit zes leden die de deelnemers, de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers en de werkgever vertegenwoordigen. Iedere geleding heeft twee zetels.

Ingevolge de Wet versterking bestuur pensioenfonds zijn de deelnemers en pensioengerechtigden en gewezen deelnemers sinds de oprichting van het verantwoordingsorgaan

PENSIOENFONDS AFM

vertegenwoordigd op basis van de onderlinge getalsverhoudingen. De werkgever heeft twee zetels.

Het verantwoordingsorgaan beoordeelt jaarlijks het gevoerde beleid, de uitvoering daarvan en de voor de toekomst gemaakte beleidskeuzen. Het verantwoordingsorgaan heeft verder adviesrechten over onder andere zijn eigen opzet, de inrichting van het interne toezicht, het communicatiebeleid, de klachten- en geschillenregelingen, eventuele bezoldigingsregelingen voor het bestuur het voornemen tot liquidatie, fusie of splitsing van het fonds en het voornemen tot sluiten, wijzigen en beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst.

Intern toezicht

Het wettelijk voorgeschreven interne toezicht wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie, die uit onafhankelijke deskundigen bestaat. De visitatiecommissie beoordeelt het functioneren van het bestuur van het pensioenfonds. Daarbij richt de commissie zich op de bestuursprocessen en -procedures, de aansturing van het fonds en de wijze waarop het pensioenfonds de langetermijnrisico's beheerst.

De eerste visitatie van het fonds, over 2014, heeft in het eerste kwartaal van 2015 plaatsgevonden.

Accountant en actuaris

Het pensioenfonds heeft Baker Tilly Berk aangesteld als externe accountant voor de jaarlijkse controle van de jaarrekening, de administratieve basisgegevens en de verslagstaten. Daarnaast heeft het fonds Milliman Pensioenen aangesteld als certificerend actuaris voor het waarmerken van de actuariële staten, het opstellen van het certificeringsrapport en de actuariële verklaring en het afgeven van een beoordeling over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

De opdrachtverlening geschiedt per kalenderjaar. Een wisseling van zowel de externe accountant als de certificerend actuaris vindt niet in hetzelfde kalenderjaar plaats. De externe accountant en de certificerend actuaris rapporteren hun bevindingen schriftelijk aan het bestuur. Het bestuur vergadert ten minste eenmaal per jaar in aanwezigheid van de externe accountant en de certificerend actuaris ten behoeve van de vaststelling van het jaarverslag.

Mercer is de adviserend actuaris van het fonds. Tot de reguliere werkzaamheden van de adviserend actuaris behoren onder andere de ondersteuning in het jaarwerkproces, het opstellen van het actuariële rapportverslag, ondersteuning bij het opstellen en de evaluatie van het herstelplan, advisering over de grondslagen ten behoeve van bepaling van de jaarlijkse afkoop- en flexibiliseringsfactoren, periodieke advisering met betrekking tot ALM en continuïteitsanalyses en het onderhouden van contacten met de certificerend actuaris en de externe accountant.

Custodian

Het bestuur heeft in 2013 Bank of New York Mellon geselecteerd als de custodian van het pensioenfonds ten behoeve van de bewaarneming van effecten van het pensioenfonds en als onafhankelijke administrateur voor de beleggingen van het pensioenfonds. In december 2014 is KAS BANK door het bestuur per benoemd als nieuwe custodian met ingang van 1 april 2015.

Fiduciair vermogensbeheerder

Het bestuur heeft het vermogensbeheer uitbesteed aan BlackRock. Met BlackRock is een overeenkomst inzake fiduciair vermogensbeheer gesloten. In deze overeenkomst is de reikwijdte van de advisering en dienstverlening van BlackRock aan het pensioenfonds beschreven en daarnaast zijn onder meer de contractduur en de met financiële en uitvoeringstechnische waarborgen omgeven beëindiging geregeld. Tevens zijn bepalingen opgenomen over de beleggingsvrijheid en andere diensten, volmachten en het gebruik van gevolmachtigde personen, handel, wederpartijen, honoraria en kosten, aansprakelijkheid en wederzijdse verplichtingen en garanties. BlackRock werkt op basis van het beleggingsplan dat door het bestuur van het pensioenfonds is vastgesteld.

Uitvoeringsorganisatie

De uitvoering van de pensioen- en de financiële administratie en de bestuursondersteuning is uitbesteed aan Blue Sky Group. Daarnaast verricht Blue Sky Group operationele actuariële werkzaamheden, zoals het opstellen van de dekkingsgraadberekening, het berekenen van de jaarlijkse premie en het opstellen van de premienota, berekening van de jaarlijkse afkoop- en flexibiliseringsfactoren, het actuariële jaarwerk en het opstellen van de verslagstaten ten behoeve van DNB. Met Blue Sky Group is een uitbestedingsovereenkomst gesloten.

Compliance officer

De compliance officer, die door het bestuur wordt benoemd, vervult een onafhankelijke rol binnen het pensioenfonds en ziet er op toe dat de gedragscode wordt nageleefd. De compliance officer documenteert zijn werkmethoden en werkzaamheden en administreert en archiveert alle informatie die door verbonden personen en derden is verstrekt en adviseert en informeert, gevraagd en ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode. De meeste bestuurders van het pensioenfonds zijn ook onderworpen aan de complianceregeling van de werkgever, die op een aantal punten verder gaat dan de gedragscode voor het pensioenfonds. Om die reden streeft het bestuur naar synergie tussen de gedragscode en de complianceregeling van de werkgever. Gelet op deze samenhang heeft het bestuur in 2014 de compliance officer van de werkgever aangewezen als compliance officer van het pensioenfonds. De compliance officer doet, samen met de compliance functionaris van de pensioenuitvoeringsorganisatie, die toeziet op de naleving van pensioenwet- en regelgeving, ten minste één maal per jaar verslag van zijn bevindingen aan het bestuur.

Bestuursverslag

“Het eerste jaar van de pensioenuitvoering”

Het bestuur legt in het bestuursverslag verantwoording af over het in het verslagjaar gevoerde beleid en de bereikte resultaten.

Collectieve waardeoverdracht en overdracht beleggingsportefeuille

De pensioenregeling voor de medewerkers van Stichting Autoriteit Financiële Markten werd tot 1 januari 2014 uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam (verder te noemen: PMA). De werkgever heeft de uitvoeringsovereenkomst met PMA per 31 december 2013 opgezegd en heeft op grond van artikel 83 van de Pensioenwet een verzoek tot collectieve waardeoverdracht naar het pensioenfonds ingediend. PMA, de werkgever en het pensioenfonds hebben op 3 december 2013 een overeenkomst van collectieve waardeoverdracht en vrijwaring gesloten. Toezichthouder de Nederlandsche Bank (verder te noemen: DNB) heeft dezelfde maand toestemming gegeven voor de collectieve waardeoverdracht.

Op grond van de overeenkomst van collectieve waardeoverdracht en vrijwaring tussen PMA, de werkgever en het pensioenfonds is het AFM-deel van de beleggingsportefeuille, van de pensioenverplichtingen en van het eigen vermogen op 1 januari 2014 door PMA overgedragen aan het pensioenfonds. De betaling van de overdrachtswaarde door PMA heeft plaatsgevonden door overdracht van beleggingen en van liquide middelen. Vanaf de dag na de overdrachtsdatum berustte het risico van waardeontwikkelingen van de overgedragen middelen en het recht op het op deze middelen gerealiseerde rendement bij het pensioenfonds.

De feitelijke overdracht van de beleggingsportefeuille heeft plaatsgevonden op 6 januari 2014. De beleggingsportefeuille van het pensioenfonds bestond na de overdracht tot aan het inregelen conform de strategische asset allocatie (SAA) uit Nederlandse, Franse en Duitse staatsobligaties en uit cash. Het renterisico op deze positie is op UFR-basis nagenoeg geheel afgedekt. De fiduciair vermogensbeheerder heeft in juli 2014 de portefeuille omgezet naar de SAA, tegelijk met het afsluiten van de contracten voor het afdekken van het renterisico (swap overlay). Voor een nadere toelichting op het beleggingsbeleid wordt verwezen naar pagina 24 en volgende van dit verslag en naar de website van het pensioenfonds.

Algemeen bestuurlijke zaken

Verkenning toekomst

Gelet op het feit dat de werkgever bij de oprichting van het pensioenfonds in 2013 heeft aangegeven dat de uitvoering van de pensioenregeling in deze vorm een tijdelijk karakter dient te

hebben, heeft het bestuur in 2014 een eerste verkenning gedaan met betrekking tot de toekomstscenario's van het pensioenfonds. Het bestuur heeft deze eerste verkenning eind 2014 met het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds en met de werkgever besproken en zal deze in de loop van 2015 ook met de andere belanghebbenden van het pensioenfonds bespreken.

Bijeenkomsten bestuur en rooster van aftreden

Het bestuur is in het verslagjaar tien maal in een reguliere vergadering en twee maal in een extra vergadering bijeen gekomen. Naast deze bestuursvergaderingen zijn de bestuursleden gemiddeld drie maal per maand in werkoverleg bijeen gekomen.

Het bestuur heeft omwille van de continuïteit in het bestuur in 2014 een rooster van aftreden vastgesteld. Het rooster van aftreden voorziet in het volmaken van de eerste zittingstermijn door alle bestuursleden en het direct herbenoemen van alle bestuursleden. Gedurende de tweede zittingstermijn treedt elk jaar, beginnend per 15 augustus 2018, een bestuurslid af. Uitsluitend in het geval het bestuur met majeure vraagstukken wordt geconfronteerd, kan het gemotiveerd afwijken van het rooster van aftreden.

Geschiktheid(sbevordering) bestuur

Ieder bestuurslid dient geschikt te zijn voor de uitoefening van de functie. Ieder bestuurslid dient te voldoen aan een aantal basiseisen en algemene deskundigheidseisen. Daarnaast zijn er competenties waarover ieder bestuurslid in voldoende mate moet beschikken. Het bestuur heeft een bestuursprofiel opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de geschiktheidseisen van de toezichthouder. Het profiel vervult een belangrijke rol bij de werving en selectie van nieuwe bestuursleden en de hertoetsing van zittende bestuursleden.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in de eerste helft van 2014 de vaststelling van het beleidsdocument deskundig en competent pensioenfondsbestuur bekrachtigd. Dit beleidsdocument bevat onder meer het bestuursprofiel, een toetsingsformulier voor kandidaat-bestuursleden en een opleidingsplan.

Bestuursleden hebben in het kader van deskundigheidsbevordering in het verslagjaar diverse pensioenseminars bijgewoond, geparticipeerd in master classes en opleidingen voor bestuurders van pensioenfonds gevolgd. Daarnaast zijn de bestuursleden gedurende het jaar op de hoogte gehouden van nieuwe en gewijzigde wet- en regelgeving en de belangrijke ontwikkelingen in de pensioenwereld.

In juni 2014 heeft het bestuur zijn eigen functioneren collectief geëvalueerd. Deze bestuurlijke evaluatie volgde op eerdere, meer informele evaluatiemomenten. Het bestuur heeft in een open, zelfkritische en constructieve dialoog zijn functioneren tegen het licht gehouden. Begin 2014 heeft de voorzitter van het bestuur met elk bestuurslid al afzonderlijk gesproken over zijn of haar functioneren. In deze gesprekken is tevens het functioneren van de voorzitter aan de orde geweest.

Bestuurlijke activiteiten, beleidskeuzes en besluiten

Belangrijke onderwerpen op de agenda van het bestuur in het verslagjaar waren het inregelen van het beleggingsbeleid en de beleggingsportefeuille, het formuleren en vaststellen van het communicatiebeleid en de geschillen- en klachtenregeling, de Code Pensioenfondsen, het actualiseren van de ABTN en de statuten en het vaststellen en inregelen van de gedragscode. Verder heeft het bestuur veel aandacht en tijd besteed aan de pensioengerechtigdenvertegenwoordiging in het bestuur, de effectieve korting per 31 december 2013 en de storting van de werkgever, het uitvoeren van de risico-inventarisatie, het aanzoeken en aanstellen van de visitatiecommissie, het wijzigen van het Pensioenreglement 2014 zoals dit geldt per 1 januari 2014, het wijzigen van het pensioenreglement 2014, zodanig dat het met ingang van 1 januari 2015 voldoet aan nieuwe wet- en regelgeving en het opstellen van uitvoeringsbesluiten, behorende bij de pensioenreglementen. Hierna worden verschillende onderwerpen nader toegelicht.

Pensioenreglementen

Het pensioenfonds voert per 1 januari 2014 de pensioenregeling uit voor het personeel van de werkgever. Het bestuur heeft hiertoe in 2013 twee pensioenreglementen vastgesteld, het Pensioenreglement 2014 en de Regeling prepensioenkapitaal. Algemene inhoud en kenmerken van de pensioenregeling zijn omschreven in het onderdeel Algemeen van dit jaarverslag. Het bestuur heeft in het verslagjaar de volgende activiteiten verricht met betrekking tot de pensioenreglementen.

Pensioenregeling en uitvoeringsbesluit

Het bestuur heeft in juni 2014 het zogeheten 'Uitvoeringsbesluit Pensioenreglement Pensioenfonds AFM 2014' vastgesteld. Dit uitvoeringsbesluit bevat een nadere toelichting op de uitvoering van bepaalde onderdelen van het Pensioenreglement 2014 en de Regeling Prepensioenkapitaal. Het uitvoeringsbesluit geeft een nadere invulling van diverse begrippen.

Wijziging Uitvoeringsbesluit Pensioenreglement

In oktober 2014 heeft het bestuur besloten tot een opsplitsing van het oorspronkelijke uitvoeringsbesluit van juni 2014 in een 'Uitvoeringsbesluit Pensioenreglement' en een 'Uitvoeringsbesluit Regeling Prepensioenkapitaal'. Daarbij heeft het bestuur in overleg met de werkgever het Uitvoeringsbesluit Pensioenreglement op enkele punten met terugwerkende kracht tot 1 januari 2014 aangepast en vastgesteld. Het betrof de afschaffing van het aspirant-deelnemerschap en de wachttijd tot 21 jaar en de berekening van de deelnemerstijd in dagen in plaats van in maanden nauwkeurig.

Wijziging Uitvoeringsbesluit Regeling Prepensioenkapitaal

Bij de implementatie van de pensioenregeling bleek dat het uitvoeringsbesluit voor de regeling prepensioenkapitaal nader moest worden aangevuld en gewijzigd. Het bestuur heeft daarom in november 2014 besloten om het uitvoeringsbesluit onder meer aan te vullen met een aantal bepalingen over de wijze van berekening van het beleggingsrendement, het bijschrijven van de negatieve risicopremies en een verduidelijking wat er gebeurt bij overlijden, voordat het kapitaal is

omgezet in een uitkering. Deze bepalingen zijn, ten behoeve van een consistente uitvoering van de regeling door het pensioenfonds, overgenomen van PMA. Met betrekking tot de rendementsgaranties heeft het bestuur (aanvullend) besloten een maximering van 6% op te nemen. De aanvulling betreft een explicitering van beleid dat voorheen al bij PMA werd toegepast. Het pensioenfonds heeft aan de hiervoor genoemde bepalingen twee eigen interpretaties toegevoegd. Deze houden in dat bij uit dienst treden bij de AFM de deelnemer de keuze krijgt om het kapitaal om te zetten in ouderdomspensioen met pensioenrichtdatum 67 jaar of om het kapitaal tot de prepensioeningangsdatum te laten staan. Het is daarnaast mogelijk het prepensioen op de prepensioeningangsdatum uit te stellen door omzetting van het kapitaal naar ouderdomspensioenaanspraken.

De Regeling Prepensioenkapitaal van augustus 2013 blijft in samenhang met het in november 2014 vastgestelde Uitvoeringsbesluit Regeling Prepensioenkapitaal uitgangspunt voor het pensioenfonds.

Wijzigingen Pensioenreglement 2014 per 1 januari 2015

Het bestuur heeft eind 2014 het pensioenreglement zoals dit vanaf 1 januari 2015 van kracht is, vastgesteld. De wijzigingen betreffen:

- in het kader van het Witteveenkader 2015 de introductie van de definitie Maximum pensioengevend loon (€ 100.000) en de verlaging van het opbouwpercentage van 2,15 naar 1,875. Ook de franchise per 1 januari 2015 is aan de wettelijke verlaging aangepast;
- de pensioenrichtdatum is om fiscale redenen gewijzigd naar de eerste dag van de maand na het bereiken van de 67-jarige leeftijd;
- verduidelijking door de werkgever van de datum van functioneel leeftijdsontslag leidt tot introductie in het reglement van de definitie Reguliere pensioendatum. Dit is de datum waarop de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt. Vervroeging of uitstel is mogelijk vanaf deze leeftijd; alle pensioenaanspraken worden berekend op dagbasis in plaats van op maandbasis;
- afschaffing van het aspirant-deelnemerschap en van de wachttijd tot 21 jaar;
- opname van de bepaling dat het bestuur uiteindelijk zal besluiten omtrent de toekenning van de indexatie voor actieve deelnemers (artikel 9 lid 3). Dit is in overstemming met de indexatiewijze, zoals die tot 2014 bij PMA werd gehanteerd. Deze bepaling is tevens toegevoegd aan het pensioenreglement, dat tot 1 januari 2015 van toepassing is;
- opname van uitstel van pensioen (artikel 10);
- opname van de bepaling dat de deelnemer een aantal standaard opties krijgt voorgelegd voor de keuze bij uitruil ouderdomspensioen en partnerpensioen (artikel 13). Maatwerk blijft mogelijk;
- onderscheid gemaakt tussen de opties hoog/laag bij tijdelijk ouderdomspensioen en hoog/laag in het algemeen (artikel 16);
- introductie van overgangsbepalingen waarin wordt aangegeven wat er geldt voor de ouderdomspensioenaanspraken die 'meegekomen' zijn uit de collectieve waardeoverdracht van PMA.

Deeltijdpensionering

Het bestuur heeft in oktober 2014 geconcludeerd dat introductie van de mogelijkheid van deeltijdpensionering, een wens van de werkgever en de Ondernemingsraad, te complex zou zijn

om al in het aangepaste reglement per 1 januari 2015 op te nemen. Besloten is dat invoering ervan pas haalbaar is als alle (oude) pensioenaanspraken met een afwijkende pensioenrichtdatum zijn omgezet in een levenslang ouderdomspensioen met richtleeftijd 67 jaar. Dit laatste zal dan moeten gebeuren door middel van een interne collectieve waardeoverdracht.

Governance

Wet versterking bestuur Pensioenfondsen

Op 7 augustus 2013 is de Wet versterking bestuur pensioenfondsen in werking getreden. De wetgever beoogt met deze wet de kwaliteit van besturing van pensioenfondsen te verbeteren. Daarnaast zijn adequate vertegenwoordiging van belanghebbenden en stroomlijning van de organisatie van pensioenfondsen belangrijke doelstellingen van de wetgever.

Bij de oprichting van het pensioenfonds is voor de inrichting van het fonds en in de fondsdocumenten al rekening gehouden met deze wet en de in het kader van de wet door pensioenfondsen te maken keuzes. Zo is gekozen voor het zogeheten paritaire bestuursmodel. De keuzes zijn doorvertaald in de oprichtingsakte en de governance-documenten van het fonds.

Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen is op 1 januari 2014 in werking getreden. Deze code beoogt de verhoudingen binnen het pensioenfonds en de communicatie met belanghebbenden transparanter te maken en bij te dragen aan het versterken van 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code is geen doel op zich, maar een middel om pensioenfondsen beter te laten functioneren.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Code Pensioenfondsen zijn de ABTN en de statuten van het fonds in het eerste kwartaal van 2014 geactualiseerd. In de tweede helft van 2014 is een beoordeling uitgevoerd van de naleving van de Code Pensioenfondsen. Het bestuur heeft de Code Pensioenfondsen en de uitkomst van de beoordeling van de naleving besproken met het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur merkt ten aanzien van de naleving van de normen van de Code Pensioenfondsen op dat in het verslagjaar aan 7 van de 83 normen van de code niet of niet volledig is voldaan. Hierna volgt een toelichting op het in het verslagjaar niet of niet volledig volgen van normen:

Norm 3 en 18 Het bestuur stelt een missie, visie en strategie op. Het bestuur beschrijft in het jaarverslag helder de missie, visie en strategie en beschrijft of en in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt: in verschillende documenten zijn doelstelling en beleid van het pensioenfonds beschreven, zoals ABTN en jaarverslag. Het pensioenfonds is in 2013 als tijdelijke oplossing in het leven geroepen. Het bestuur van het pensioenfonds beschouwt het jaar 2014 daarnaast als inregeljaar, waarin veel aandacht wordt besteed aan het inregelen van beleid. Het bestuur heeft in 2014 een eerste verkenning gedaan van de mogelijke toekomstscenario's voor het pensioenfonds en het gaat hierover in de loop van 2015 (verder) in gesprek met de diverse belanghebbenden van het pensioenfonds. Het bestuur heeft eind 2014 besloten dat het formaliseren en verfijnen van een missie, visie en strategie wordt meegenomen in het kader van eventuele aanpassingen voor het

nieuw Financieel Toetsingskader dat per 1 januari 2015 in werking is getreden. Het bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beleid en de bereikte resultaten.

Norm 23 en 24 Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Ook zorgt het er voor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is. Het bestuur houdt expliciet rekening met risico's en risicobeheersing bij het bepalen van beleid en het nemen van besluiten: normen zijn grotendeels nageleefd. Risicomanagement heeft in het handelen van het bestuur de permanente aandacht van alle bestuursleden. Het bestuur is druk bezig met integraal risicomanagement (IRM). In oktober 2014 heeft in dit kader een workshop risicomanagement onder (bege)leiding van een externe adviseur plaatsgevonden. Het IRM-beleid wordt in de loop van 2015 nog verder uitgewerkt en geïntegreerd in de bestuurscyclus.

Norm 26 het bestuur meet tenminste elke drie jaar de effectiviteit van de ingezette communicatiemiddelen: dit maakt geen onderdeel uit van het beleidsplan communicatie 2014. In het eerste jaar van uitvoering vond het bestuur het niet opportuun om de effectiviteit van de communicatie te meten, nu er nog weinig ervaring met communicatie was. De AFM is een kleine organisatie, waar de meeste bestuurders van het pensioenfonds dagelijks onderdeel van uitmaken. Het bestuur krijgt hierdoor geregeld op informele wijze feedback van de deelnemers over de communicatie. Het bestuur neemt deze feedback en de feedback vanuit het verantwoordingsorgaan mee en zal in 2015 de wenselijkheid van het (formeel) meten van de effectiviteit van de ingezette communicatiemiddelen bespreken.

Norm 45 [...] een lid van de visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur op bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan: het bestuur heeft in 2014 bij het aanzoeken en aanstellen van de visitatiecommissie op verzoek van en in afstemming met het verantwoordingsorgaan gekozen voor een afwijkende invulling, inhoudende advies in plaats van bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan bij de benoeming van de leden van de visitatiecommissie voor de visitatie over 2014.

Norm 54 de raad van toezicht stelt voor iedere toezichthouder een specifieke profielschets op: hoewel het pensioenfonds geen raad van toezicht, maar een visitatiecommissie heeft, heeft het bestuur gesproken met het verantwoordingsorgaan over een profielschets visitatiecommissie. Bij het aanstellen van de visitatiecommissie is gekozen voor een extern bureau. In de request for proposal zijn criteria uiteengezet waaraan (de leden van) de visitatiecommissie moet voldoen. Daarnaast is overeengekomen dat na afronding van de eerste visitatie van het pensioenfonds een profielschets visitatiecommissie wordt opgesteld.

Daarnaast vereisen de statuten dat het fonds een reglement visitatiecommissie heeft. De bepalingen in de statuten met betrekking tot de visitatiecommissie zijn vrij uitputtend. Het bestuur heeft daarom besloten geen reglement visitatiecommissie op te stellen bij gebrek aan toegevoegde waarde van een dergelijk document aan de governanceregeling van de visitatiecommissie in de statuten van het pensioenfonds.

PENSIOENFONDS AFM

Uitbesteding

Het bestuur heeft in het verslagjaar in het kader van de reguliere uitvoeringsactiviteiten van het pensioenfonds, het verder inrichten van het pensioenfonds, de beleids- en fondsdocumentatie en het voldoen aan wet- en regelgeving intensief contact onderhouden met de uitbestedings- en contractpartijen van het fonds.

Het bestuur heeft in december 2014 en in januari 2015 de overeenkomsten met BlackRock, Mercer en Blue Sky Group met afgevaardigden van deze contractpartijen geëvalueerd. De uit deze evaluaties voortkomende aandachts- en actiepunten zijn in de loop van de 2015 opgepakt, dan wel onderwerp van gesprek tussen bestuur en de betreffende contractpartijen.

Deelnemersadministratie en afwikkeling collectieve waardeoverdracht

In nauw overleg tussen bestuur, Blue Sky Group, PMA en de werkgever is in het laatste kwartaal van 2013 gestart met het inregelen van de deelnemersadministratie van het pensioenfonds. De definitieve overdracht van de deelnemersadministratie heeft plaatsvonden op 19 mei 2014, na het definitief worden van de jaarcijfers 2013 van PMA. Blue Sky Group heeft evenwel met ingang van januari 2014 de pensioenuitkeringen verzorgd.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft Milliman en Baker Tilly Berk gevraagd onderzoek te doen naar de juistheid en de volledigheid van de deelnemersadministratie en over te dragen pensioenverplichtingen. Uit dit onderzoek zijn geen specifieke bevindingen naar voren gekomen.

PMA heeft het pensioenfonds in september 2014 laten weten dat de aan de collectieve waardeoverdracht gerelateerde bedragen, zoals FVP-bijdragen, nagekomen baten/lasten na vaststelling van de jaarcijfers 2013 en in 2014 afgehandelde inkomende en uitgaande waardeoverdrachten, door de accountant van PMA zijn goedgekeurd.

Het bestuur heeft vervolgens in zijn vergadering van 21 oktober 2014 de inkoopsom in het kader van de collectieve waardeoverdracht van PMA naar het pensioenfonds vastgesteld en is na afstemming met PMA akkoord gegaan met de overdrachtswaarde. Het bestuur heeft hiermee de collectieve waardeoverdracht als afgewikkeld beschouwd en heeft PMA, de werkgever en het verantwoordingsorgaan hiervan op de hoogte gesteld.

PMA had begin 2014 al de voorlopig vastgestelde overdrachtswaarde voldaan door de overdracht van beleggingen en van liquide middelen en in het laatste kwartaal van 2014 heeft de definitieve, financiële afrekening van PMA en het pensioenfonds plaatsgevonden.

De einddekkingsgraad bij PMA bedroeg 104,3%. Dit was tevens de startdekkingsgraad van Pensioenfonds AFM.

Korting en storting werkgever

In februari 2014 heeft PMA bekend gemaakt dat er per 1 april 2014, ter afronding van het van toepassing zijnde kortetermijnherstelplan, een korting van 3,8% op de bij PMA opgebouwde pensioenen diende te worden uitgevoerd. PMA heeft de korting, na de vaststelling van zijn jaarstukken 2013, gewijzigd vastgesteld op 3,223%.

De werkgever heeft begin 2014 - zoals eerder overeengekomen met PMA en later ook met Pensioenfonds AFM - een extra storting van € 2,5 miljoen in Pensioenfonds AFM gedaan. Het bestuur van het pensioenfonds heeft, conform de afspraken hierover met de werkgever, besloten dit beschikbaar gestelde bedrag volledig aan te wenden voor het repareren van de korting van PMA. In februari 2014 zijn alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds schriftelijk op de hoogte gesteld van de door PMA aangekondigde korting van 3,8% en de extra storting van de werkgever in het pensioenfonds, die tot gevolg hadden dat de pensioenrechten en -uitkeringen per 1 januari 2014 effectief met 1,3% zouden worden verlaagd.

Het bestuur heeft in juli 2014, na de afronding van de jaarstukken 2013 van PMA en de wijziging in de korting van PMA naar 3,223%, de effectieve korting per 31 december 2013 definitief vastgesteld op 0,792%. Deze definitieve effectieve korting is in juli 2014 schriftelijk gecommuniceerd richting alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds.

Herstelplan

Het bestuur voorzag in 2013 dat bij de start van de uitvoering van de pensioenregeling op 1 januari 2014, niet zou worden voldaan aan het vereist eigen vermogen. Conform het bepaalde in de Pensioenwet heeft het bestuur in de tweede helft van 2013 een langetermijnherstelplan vastgesteld en bij DNB ingediend. Het bestuur heeft besloten om het langetermijnherstelplan van PMA te continueren na de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2014. Het bestuur heeft het een reële ambitie geacht om de situatie van reservetekort te beëindigen binnen de 15-jaarstermijn van het herstelplan van PMA, die tot 2023 loopt. De volgende maatregelen worden gehanteerd om uit herstel te komen:

1. Voor de duur van het langetermijnherstelplan wordt jaarlijks een opslag van 10% op de kostendekkende premie in rekening gebracht;
2. Het toeslagenbeleid van het pensioenfonds is dat de voorwaardelijke toeslagverlening pas (gedeeltelijk) plaatsvindt vanaf een dekkingsgraadniveau van 110%;
3. Het pensioenfonds hanteert een beleggingsbeleid met een dynamische mix, waarbij in de herstelfase minder risico wordt gelopen.

Uit de in de tweede helft van 2013 uitgevoerde ALM-studie bleek dat het vastgestelde premie-, toeslag- en beleggingsbeleid, inclusief de specifieke herstelmaatregelen er naar verwachting voor zorgen dat het pensioenfonds het vereist eigen vermogen in 2017 bereikt. DNB heeft het langetermijnherstelplan van het pensioenfonds in december 2013 goedgekeurd.

Kort na aanvang van de start van de uitvoering van de pensioenregeling in januari 2014 werd duidelijk dat het pensioenfonds met een dekkingstekort zou starten. Oorzaak hiervan was dat het minimum vereist vermogen van het fonds een aantal tienden van procenten hoger lag dan PMA moest bereiken om per 31 december 2013 zijn kortetermijnherstelplan succesvol af te ronden. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door het verschil in leeftijdsopbouw tussen beide fondsen. De deelnemers van het pensioenfonds zijn gemiddeld jonger dan de deelnemers van PMA.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft op 6 maart 2014 een verzoek tot ontheffing van het uitvoeren van een kortetermijnherstelplan ingediend bij DNB. Belangrijkste reden hiervoor was dat het bestuur al een langetermijnherstelplan uitvoert, een effectieve en efficiënte manier om het

dekkingstekort tijdig op te lossen. Bij brief van 27 maart heeft DNB aan het pensioenfonds tot 1 januari 2015 ontheffing verleend tot indienen van een kortetermijnherstelplan.

Premie

Op grond van de uitvoeringsovereenkomst en het pensioenreglement 2014 heeft het pensioenfonds begin 2014 een bedrag van afgerond € 7,3 miljoen aan kostendekkende premie en 10% herstelopslag (€ 0,73 miljoen) over het verslagjaar bij de werkgever als voorschot in rekening gebracht. De samenstelling van de premie en de actuariële grondslagen die aan de premieberekening ten grondslag liggen zijn met de werkgever afgestemd. De werkgever heeft de in rekening gebrachte premie in het verslagjaar voldaan.

In het laatste kwartaal van 2014 heeft het bestuur, mede in het kader van het DNB-onderzoek naar de evenwichtige belangenafweging bij het besluit tot vaststelling van de pensioenpremie 2015, een intensief traject met de adviserend actuaris, de uitvoeringsorganisatie, het verantwoordingsorgaan en de werkgever doorlopen. Na positief advies van het verantwoordingsorgaan over de evenwichtigheid in de premievaststelling, besluitvorming door het bestuur en afstemming met de werkgever zijn op 1 december 2014 de ingevulde vragenlijsten in het kader van het genoemde onderzoek naar DNB gezonden.

Daarnaast is op grond van de Uitvoeringsovereenkomst een bedrag van € 1,7 miljoen bij de werkgever in rekening gebracht uit hoofde van het effect van de wijzigingen in de grondslagen waarmee de technische voorzieningen per 31 december 2014 worden berekend.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds kent twee soorten toeslagbeleid. Voor actieve deelnemers wordt jaarlijks een in beginsel onvoorwaardelijke toeslag verleend, die gelijk is aan de algemene (niet-incidentele) loonontwikkeling bij de werkgever over het voorafgaande kalenderjaar. Voor deze onvoorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd. De toeslagverlening wordt uit bijdragen van de werkgever gefinancierd. De werkgever is hiervoor jaarlijks een koopsom aan het pensioenfonds verschuldigd die hiervan een deel in rekening brengt bij de werknemers. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast.

De gewezen deelnemers en pensioengerechtigden en hun ex-partners hebben een voorwaardelijke aanspraak op toeslagverlening op basis van maximaal de procentuele stijging van de kosten van levensonderhoud, met een maximum van 6%.

Ook hier beslist het bestuur van het pensioenfonds evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor de voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald, maar deze wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Het stijgingspercentage van de kosten van levensonderhoud wordt bepaald op basis van een vergelijking van het door het CBS vastgestelde en gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer voor de maand oktober van het voorafgaande kalenderjaar met dat voor de maand oktober van het kalenderjaar voorafgaande aan het kalenderjaar waarin de laatste verhoging heeft plaatsgevonden.

Het bestuur heeft in december 2013 besloten om de toeslagverlening op de pensioenaanspraken van pensioengerechtigden, gewezen deelnemers en ex-partners van gewezen deelnemers of

pensioengerechtigden per 1 januari 2014 conform de indexatiestaffel op nul procent vast te stellen. Aanleiding voor dit besluit was het feit dat de dekkingsgraad ten tijde van besluitvorming circa 104% bedroeg en het bestuur niet verwachtte dat de dekkingsgraad per eind 2013 110% of hoger zou zijn. Bij een dekkingsgraad vanaf 110% start het pensioenfonds in beginsel met het gedeeltelijk toekennen van toeslagverlening.

Vervolgens heeft het bestuur in januari 2014 besloten de toeslagverlening op de pensioenaanspraken voor actieve deelnemers per 1 januari 2014 op 0,58%, conform de algemene (niet-incidentele) loonstijging bij de werkgever in 2013, vast te stellen.

Het bestuur heeft in december 2014 besloten om de pensioenaanspraken van pensioengerechtigden, gewezen deelnemers en ex-partners van gewezen deelnemers of pensioengerechtigden per 1 januari 2015 conform de indexatiestaffel op nul procent vast te stellen. Aanleiding voor dit besluit was het feit dat de dekkingsgraad ten tijde van besluitvorming 108,6% bedroeg en het bestuur niet de verwachting had dat de dekkingsgraad per eind 2014 110% of hoger zou zijn.

Vormgeving beleggingsbeleid

Het bestuur heeft bewust gekozen voor een beleggingsbeleid met weinig risico en lage kosten. Hiervoor zijn de volgende redenen aan te voeren:

1. Het deelnemersbestand is beperkt in omvang;
2. De aard van de financiering en de wijze waarop de indexatie is ingericht;
3. De financiële positie van het pensioenfonds met een startdekkingsgraad rond 100%. Herstel van de dekkingsgraad zal vooral moeten komen van het relatief grote premievolume en de herstelopslag.

Deze omstandigheden en karakteristieken hebben het bestuur gebracht tot een relatief eenvoudige beleggingsportefeuille. De beleggingsportefeuille wordt bij een stijgende dekkingsgraad stapsgewijs aangepast. Dit geeft het uitgestippelde beleggingsbeleid een dynamisch aspect.

Overgang van het beleid

Het bestuur heeft het beleggingsbeleid in fasen vormgegeven. Daartoe is eerst in 2013 een ALM-studie verricht. Vervolgens is de risk appetite en de formulering van de beleggingsbeginselen vormgegeven. Het beleggingsbeleid is vervolgens vastgelegd op basis van alle verzamelde inzichten.

Specifieke aspecten die van invloed zijn op de inrichting van het beleggingsbeleid

Gelet op de rol en verantwoordelijkheid van de werkgever als gedragstoezichthouder op de kapitaalmarkten en financiële ondernemingen, zijn extra waarborgen bij de inrichting van het vermogensbeheer van het pensioenfonds noodzakelijk. Het bestuur heeft de beleggingsorganisatie zodanig inricht, dat directe invloed van het bestuur op beleggingstransacties in individuele ondernemingen en overheden, dan wel beslissingen op het aanhouden van liquide middelen bij individuele financiële instellingen wordt vermeden, zonder afbreuk te doen aan zijn eindverantwoordelijkheid voor het vermogensbeheer en risicomanagement.

PENSIOENFONDS AFM

Keuze voor de fiduciair vermogensbeheerder

Het bestuur heeft het operationele beleggingsbeleid uitbesteed aan de fiduciair vermogensbeheerder. Wel blijft het bestuur verantwoordelijk voor het vaststellen van het jaarlijkse beleggingsplan. De fiduciair vermogensbeheerder adviseert het bestuur op het gebied van strategische keuzes, portefeuilleopbouw- en samenstelling en implementatie.

Het bestuur heeft BlackRock aangesteld als fiduciair vermogensbeheerder om binnen de in het beleggingsplan opgestelde doelstellingen en beperkingen het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren. BlackRock voert tevens het vermogensbeheer van de tactische beleggingsportefeuille uit.

Strategische normportefeuille 2014

De Strategische Normportefeuille (SNP) 2014 bouwt voort op het in de ALM-studie vastgestelde risicobudget. Het bestuur van het pensioenfonds heeft in overleg met BlackRock besloten de beleggingsportefeuille in 2014 op hoofdlijnen als volgt in te vullen:

Strategische normportefeuille 2014

Beleggingscategorie	Strategische normportefeuille 2014	
	Gewicht (%)	Beheervorm
Matching portefeuille	55	
Return portefeuille	45	
Onderverdeling Return portefeuille:	100	
Aandelen ontwikkelde landen	45	passief
Aandelen opkomende landen	11	passief
Global credits	22	actief
Global high yield	11	actief
Vastgoed	11	passief

Een investment belief van het pensioenfonds is “passief, tenzij...”, hetgeen betekent zoveel mogelijk beleggen in strategieën die het rendement van de benchmark volgen, tenzij er goede redenen zijn om dit niet te doen en te kiezen voor een actieve strategie. Er is gekozen voor actief beheer van bedrijfsobligaties inclusief high yield, omdat een goede debiteureselectie kan bijdragen aan het inperken van het risico en outperformance kan realiseren. Daarnaast staan de kosten voor actief beheer in redelijke verhouding tot het extra verwachte rendement. Voor de aandelenportefeuille is gekozen voor een wereldwijde spreiding, met een overweging naar opkomende markten vanwege de aantrekkelijke waarderingen in deze regio. Tevens is gekozen voor passief beheer van de aandelenportefeuille, omdat dit een kostenefficiënte oplossing is.

Afdekking renterisico

De impact van veranderingen in de rentes op de dekkingsgraad wordt gemitigeerd door de hoge mate van renteaafdekking. Het renterisico van het pensioenfonds is voor 84% afgedekt. De renteaafdekking wordt vormgegeven door een portefeuille bestaande uit Euro langlopende staatsleningen van landen met een hoge kredietwaardigheid en renteswaps. Deze combinatie van instrumenten beoogt de risico's die horen bij een renteaafdekking te spreiden. Renteaafdekking met

staatsobligaties voegt risico's toe, omdat de rendementen hierop geen perfecte samenhang kennen met de verplichtingen, terwijl renteafdekking met swaps liquiditeits- en tegenpartijrisico toevoegt. De mate van renteafdekking van 84% bepaalt ook in belangrijke mate het absolute rendement van de beleggingsportefeuille. De beleggingsportefeuille heeft voor 84% dezelfde rentegevoeligheid als de pensioenverplichtingen.

Ontwikkelingen in de financiële markten in het verslagjaar

Het verruimende monetaire beleid bleef de meest bepalende factor voor de waargenomen prijsstijgingen van beleggingen. Ondanks de afbouw van financiële steun door de Federal Reserve, werd op wereldwijde schaal per saldo een verruimend beleid gevoerd. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de rente tweemaal, in juni en in september 2014, verlaagd en startte een opkoopprogramma. In Japan besloot de centrale bank haar beleid te verruimen en de centrale bank van China verlaagde de rente in het vierde kwartaal.

Wereldwijde inflatie viel beneden de doelstellingen van de centrale banken, waarbij de inflatie in de Eurozone negatief werd tegen jaareinde. De daling in inflatie werd vooral veroorzaakt door de scherpe daling in energieprijzen. De kerninflatie was +1% ten opzichte van een jaar eerder en ligt daarmee onder de 2%-doelstelling van de ECB. De inflatieverwachtingen voor de korte en lange termijn zijn gedaald, wat wordt veroorzaakt door de lage, maar stabiele groei.

Het ruime monetaire beleid ondersteunde risicovolle beleggingen in zowel aandelen als vastrentende waarden. De lage groei en inflatie, gecombineerd met het ruime beleid zorgden voor een significante daling in de obligatierentes, vooral aan het lange einde van de rentecurve. De renteversillen tussen de periferie van de Eurozone versus Duitsland zetten hun daling voort, gedreven door het steunprogramma van de ECB.

Ondanks een volatiel jaareinde behaalden de belangrijkste aandelenindices een positief rendement.

Het ruime monetaire beleid, afnemende inflatie en dalende olieprijs zorgden voor dalende obligatierentes in de ontwikkelde markten. In de Eurozone daalde de 10-jaars Duitse rente tot 0,5% en bereikte daarmee een historisch dieptepunt.

Voor de Europese vastgoedmarkt was een gematigd positief jaar. Met de rente op obligaties op laagterecords daalde de rente in de vastgoedmarkten mee. Dit heeft een positief effect gehad op het rendement van vastgoed. Daar droeg ook aan bij een langzaam herstel in de bezettingsgraad. Binnen de regio zagen we markten die de grootste neergang hebben meegemaakt tijdens de vastgoedcrisis verder herstellen, terwijl landen die als veilige havens worden beschouwd zoals Duitsland en Zweden achterblijven.

Beleggingsresultaten

De nominale dekkingsgraad van het fonds op basis van UFR-verplichtingen met driemaands middeling bedroeg eind 2014 108,8%, wat een stijging betekent ten opzichte van de 104,3% per 1 januari 2014. De verplichtingen berekend per ultimo 2014 (UFR-verplichtingen) namen gedurende het jaar toe met 39,3%, onder meer als gevolg van de daling van de rentecurve (rentetermijnstructuur DNB).

PENSIOENFONDS AFM

Bij een dalende rente, zoals in 2014, is het beleggingsrendement op de vastrentende waarden portefeuille positief. De rendementen op de andere delen van de beleggingsportefeuille (aandelen, credits, vastgoed) waren ook positief met uitzondering van high yield.

In de volgende tabel wordt per beleggingscategorie de waarde per ultimo 2014, het rendement over 2014 en het rendement van de benchmark weergegeven.

Beleggingsresultaten 2014

Beleggingscategorie	Waarde ultimo 2014 (miljoenen euro's)	Rendement	Benchmark
TOTAAL	145,2		
Matching portefeuille	84,4	14,2%	n.v.t.
Return portefeuille	60,8	6,9%	7,0%
Aandelen ontwikkelde landen	28,3	11,2%	11,2%
Aandelen opkomende landen	6,2	1,5%	2,0%
Bedrijfsobligaties wereldwijd	12,9	2,2%	2,3%
High yield obligaties wereldwijd	6,2	-2,6%	-2,9%
Vastgoed wereldwijd	7,2	14,4%	14,5%

De matching portefeuille van het pensioenfonds heeft tot medio juli 2014 bestaan uit Euro langlopende staatsleningen van landen met een hoge kredietwaardigheid. Daarna zijn renteswaps toegevoegd om te komen tot een betere rentehedge en een goed gediversifieerde portefeuille.

De return portefeuille is vanaf 14 juli 2014 opgezet en belegd in aandelen van ontwikkelde en opkomende landen, bedrijfsobligaties, high yield obligaties en vastgoed. De aandelen- en vastgoedallocatie is belegd in passieve strategieën. Bedrijfsobligaties en high yield obligaties zijn belegd in actieve strategieën. Actief beheer leverde waarde toe aan de high yield portefeuille, terwijl het rendement van bedrijfsobligaties licht achter bleef bij de benchmark.

Integraal risicomanagement

Integraal risicomanagement (IRM) is het proces waarmee door het pensioenfonds richting wordt gegeven aan de risicobeheersing. Het is de basis voor het besluitvormingsproces van het bestuur. Het is een iteratief proces dat door talloze beleidsonderdelen van het pensioenfonds 'heen loopt'.

Risicoanalyse en beheersing

Een adequate beleidsvorming en goede beheersing van de bedrijfsprocessen door een pensioenfonds zijn noodzakelijk om de doelstellingen te kunnen realiseren en de verplichtingen na te kunnen komen. Het bestuur heeft in het verslagjaar de doelstellingen van het pensioenfonds en voor de verschillende deelgebieden geformuleerd, de risico's op die gebieden geïnventariseerd en maatregelen in hoofdlijnen in kaart gebracht om de risico's te beheersen.

Het bestuur onderkent de volgende taak- en verantwoordelijkheidsgebieden:

1. pensioenfondsbestuur (governance);
2. pensioenreglementen;

3. financiële opzet en positie;
4. beleggingsbeleid;
5. vermogensbeheer, pensioenadministratie en financiële administratie; en
6. communicatie.

Per taak en verantwoordelijkheidsgebied onderkent het bestuur de volgende risico's:

1. Pensioenfondsbestuur: management- en organisatorisch risico, belanghebbendenrisico, afhankelijkheidsrisico, juridisch risico, integriteitrisico en omgevingsrisico;
2. Pensioenreglementen: juridische risico's;
3. Financiële opzet en positie: renterisico, inflatierisico, premierisico en verzekeringstechnisch risico;
4. Beleggingsbeleid: het beleid is niet in overeenstemming met de risicohouding van het fonds, tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico, concentratierisico, juridisch risico, valutarisico, settlementrisico en onderpandrisico;
5. Pensioenadministratie, vermogensbeheer en financiële administratie: organisatorische risico's, ICT-risico's, personele risico's, integriteitrisico, juridisch risico, uitvoering is niet in overeenstemming met het vastgestelde beleid, kasstroomrisico en uitbestedingrisico's;
6. Communicatie: de wettelijk verplichte communicatie-uitingen voldoen inhoudelijk niet aan de wettelijke eisen en AFM-leidraden, de wettelijk verplichte communicatie-uitingen worden niet tijdig verstuurd, vragen van deelnemers en pensioengerechtigden worden onvoldoende beantwoord en stakeholders van het pensioenfonds worden onvoldoende geïnformeerd over de voor hun belangrijke zaken.

Risicoanalyse

Tegen de achtergrond van een startend pensioenfonds en een bestuur dat scherp en actief het fonds wil besturen, heeft het bestuur in de tweede helft van 2014 onder (bege)leiding van een externe partij een risicoanalyse uitgevoerd. Doel van de risicoanalyse was het identificeren van risico's, beoordelen of de geïdentificeerde risicobeperkende maatregelen voldoende zijn en bepalen of de restrisico's gewenst zijn of verder beperkt moeten worden. Hierbij was de risicohouding van het bestuur steeds uitgangspunt. Het bestuur kenmerkt zijn risicohouding als redelijk risicobewust en behoorlijk risico-avers. Hierbij speelt het aspect 'reputatie' een belangrijke rol.

De uitkomsten van de risicoanalyse zijn weergegeven in de volgende tabel, waarin de restrisico's met een impact van meer dan € 1 miljoen per verantwoordelijkheidsgebied zijn opgenomen. Het bestuur heeft de grenswaarden van de financiële impact bepaald op basis van de omvang van het pensioenfonds, rekening houdend met de risicohouding en de dekkingsgraad.

PENSIOENFONDS AFM

Uitkomsten risicoanalyse (restrisico's)

Verantwoordelijkheidsgebied	> €1 en < €5 miljoen	> €5 miljoen
Governance	1) Management- en organisatorisch risico	
	2) Juridisch risico	
Pensioenreglementen		
Financiële opzet en positie	3) Waarderingsrisico	11) Renterisico (mate van afdekking)
		12) Marktrisico
Beleggingsbeleid	4) Risicohouding	
	5) Tegenpartijrisico	
	6) Valutarisico	
	7) Collateral risico	
Uitbesteding	8) ICT-risico	
	9) Integriteitsrisico	
Communicatie	10) Juridisch risico	

Van de twaalf risico's die in de tabel zijn weergegeven, worden drie risico's bewust niet verder beperkt: rente-, markt- en valutarisico. Deze risico's zijn een gevolg van het beleggingsbeleid waarin deze risico's bewust worden genomen. De andere negen risico's zijn ongewenst en dienen verder te worden beperkt. Het bestuur heeft bij elk risico beheersingsmaatregelen benoemd. Onderhoud en verbetering van beheersingsmaatregelen worden naar prioriteit en belang binnen de jaarplanning van het bestuur geborgd en uitgevoerd.

Een belangrijk aandachtspunt uit de risicoanalyse is het expliciet vastleggen van meerdere beheersingsmaatregelen. Veelal was het betreffende beleid al wel in praktische uitvoering genomen. Het integraal risicomangement wordt jaarlijks geëvalueerd door het bestuur.

Voor een nadere omschrijving van de verschillende risico's wordt verwezen naar pagina 78 tot en met 86 van de jaarrekening

Financieel crisisplan

Het pensioenfonds is verplicht een financieel crisisplan op te stellen. Het doel van dit crisisplan is dat het bestuur van het pensioenfonds vooraf beschrijft welke maatregelen bij een financiële crisis beschikbaar zijn, wat de impact van deze maatregelen is, welke besluitvormingsprocessen en procedures doorlopen moeten worden en welke communicatietrajecten gevolgd moeten worden. Zodoende kan het bestuur slagvaardig opereren wanneer een crisis daadwerkelijk optreedt.

Het opgestelde crisisplan van het pensioenfonds bevat een beschrijving van de maatregelen die het bestuur op korte termijn effectief zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad in korte tijd beweegt richting kritische waarden, waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt. Belangrijke aspecten van het financieel crisisplan zijn evenwichtige belangenafweging tussen (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever en de mogelijke communicatie naar betrokkenen.

Communicatiebeleid

Het bestuur heeft in maart 2014 na advies van het verantwoordingsorgaan het beleidsplan communicatie vastgesteld. Het beleidsplan geeft inzicht in de doelstellingen van de communicatie, de communicatieprocessen richting de belanghebbenden en de communicatiemiddelen van het fonds.

Voor de lange termijn streeft het pensioenfonds naar een open en rechtstreekse communicatie met alle belanghebbenden van het pensioenfonds, nadenken over de financiële planning van de oude dag door deelnemers en gewezen deelnemers, een actieve dialoog met de leden van het verantwoordingsorgaan en de werkgever, uitvoeringskosten die passen bij een klein ondernemingspensioenfonds, heldere antwoorden op vragen vanuit het publieke domein over het pensioenfonds en een terughoudende opstelling om deel te nemen aan een maatschappelijke discussie of openbaar debat over pensioen in het algemeen of pensioenregelgeving.

In 2014 heeft de nadruk gelegen op duidelijke communicatie met belanghebbenden over de overgang van PMA naar Pensioenfonds AFM en op het inregelen van de standaard communicatieprocessen van Pensioenfonds AFM. Ook wilde het bestuur onderzoeken welke informatiebehoefte de belanghebbenden hebben. Daarnaast verstrekte Pensioenfonds AFM de wettelijk verplichte informatie aan belanghebbenden. In het verslagjaar is de inhoud van deze wettelijke verplichte communicatie-uitingen opgesteld in overleg met de uitvoeringsorganisatie.

Het pensioenfonds heeft in het verslagjaar uitvoering gegeven aan het communicatiejaarplan door de volgende communicatieactiviteiten te ondernemen:

- De wettelijk verplichte documenten, zoals startbrief en Uniform Pensioenoverzicht, zijn ontworpen, opgesteld en vastgesteld.
- Op de website van het fonds staat zo veel mogelijk generieke informatie over het pensioenfonds, zoals een omschrijving van het fondsbeleid, fondsdocumenten, brochures, formulieren en algemene correspondentie. De website is in de loop van 2014 aangevuld met vastgestelde fondsdocumenten en verdere beschrijving van het beleid. Het bestuur heeft hierbij bijzondere aandacht gehad voor communicatie over de ontwikkeling van de dekkingsgraad. In december 2014 is de website geactualiseerd, waarbij het accent lag op het nieuwe pensioenreglement, zoals geldend per 1 januari 2015.
- Het bestuur heeft de deelnemers brieven gezonden over de korting, de collectieve waardeoverdracht en het uniform pensioenoverzicht in september 2014.
- Het bestuur heeft in maart 2014 een bijeenkomst gehouden met pensioengerechtigden in het kader van de Wet versterking bestuur pensioenfonds. Drie personen hebben deze bijeenkomst bezocht.
- Het bestuur heeft in april 2014 een bijeenkomst gehouden om met deelnemers in dialoog te gaan. Het bestuur heeft een toelichting gegeven op het strategisch beleggingsbeleid, het herstelperspectief en de communicatie met deelnemers. Daarna was er gelegenheid om vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan. Deze bijeenkomst is bezocht door ongeveer 20 personen.

PENSIOENFONDS AFM

- Het bestuur heeft in oktober 2014 meegedaan met activiteiten van de werkgever in het kader van de Pensioendriedaagse. Het bestuur heeft samen met de werkgever en de Ondernemingsraad van de werkgever een plenaire bijeenkomst met alle AFM-medewerkers (AFM plein) over het AFM pensioen verzorgd. De bijdrage van het bestuur bestond uit een presentatie over het verloop van de collectieve waardeoverdracht, de toekomst van het fonds en de stand van zaken van de beleggingen van het fonds. Deze bijeenkomst is door ongeveer 150 personen bezocht.
- Tijdens de Pensioendriedaagse was het pensioenfonds met een stand aanwezig om vragen van deelnemers te beantwoorden. Negen personen hebben de stand bezocht met vragen over hun pensioen.

Uitgangspunt van generieke communicatie met deelnemers is dat dit zoveel mogelijk digitaal gebeurt via de website van het pensioenfonds. De website van het pensioenfonds wordt dagelijks bezocht. Informatie via de website is een passieve vorm van communiceren: het wordt door het pensioenfonds aan de deelnemers aangeboden, waarbij het initiatief om de informatie te halen ligt bij de deelnemers. Het bestuur heeft ook actief informatie naar de deelnemers gebracht via brieven. Door de hoeveelheid wettelijk verplichte communicatie in verband met de korting en de collectieve waardeoverdracht heeft het bestuur besloten om het aantal extra schriftelijke communicatiemomenten met deelnemers te beperken. De deelnemers maken ook gebruik van de gelegenheid om hun individuele vragen over hun pensioen te stellen bij de pensioenuitvoerder.

Naast schriftelijke communicatie vindt het bestuur het nuttig om met deelnemers in dialoog te gaan. Hiervoor zijn bijeenkomsten met de deelnemers gehouden en is apart gesproken met pensioengerechtigden. Het bestuur wil door middel van het dialoog het vertrouwen van deelnemers in hun pensioen(fonds) herstellen door met name in te gaan op het beleggingsbeleid. Bij de bijeenkomst die hiervoor in april 2014 is gehouden, was sprake van een lage opkomst en een beperkte dialoog. De bijeenkomst in het kader van de Pensioendriedaagse in oktober 2014 had een groter bereik en was meer succesvol; de bestuur heeft ervaren dat het efficiënter en effectiever is om aan te sluiten bij communicatieactiviteiten en initiatieven van de werkgever en de Ondernemingsraad, dan om (extra) eigen bijeenkomsten te organiseren.

In het eerste jaar van uitvoering vond het bestuur het niet opportuun om de effectiviteit van zijn communicatie te meten. Het bestuur ontvangt op informele wijze feedback over zijn schriftelijke communicatie-uitingen, doordat bestuursleden door collega's op de werkplek worden aangesproken. Het bestuur heeft ervaren dat de deelnemers zeer betrokken zijn bij het fonds en oprechte interesse hebben voor de arbeidsvoorwaarde pensioen.

Compliance en gedragscode

Compliancerisico's kunnen ertoe leiden dat het pensioenfonds niet tijdig, niet juist of onvolledig aan (wijzigingen in) externe of interne wet- en regelgeving voldoet. Dit kan tot gevolg hebben dat het pensioenfonds financieel of reputatieverlies lijdt of wettelijke of regulatieve sancties opgelegd krijgt. Het compliancerisico wordt gezien als een integraal onderdeel van het risicomangementraamwerk. Het pensioenfonds bevordert de naleving van interne regels en externe wet- en regelgeving door de bewustwording voortdurend te stimuleren en door op de

naleving ervan toe te zien. Het bestuur vindt het belangrijk om in dialoog met elkaar de inhoudelijke belangentegenstellingen te bespreken.

Het bestuur heeft in mei 2014 de gedragscode van het pensioenfonds vastgesteld, na afstemming met de compliance officer en na advies van het verantwoordingsorgaan. De gedragscode is van toepassing op de leden van het bestuur, de bestuurssecretaris en de leden van het verantwoordingsorgaan. Uitgangspunt van de gedragscode is de model gedragscode van de Pensioenfederatie. Het bestuur heeft begin 2014 een inventarisatie van integriteitsrisico's gemaakt. Naar aanleiding van deze inventarisatie is een aantal aanpassingen aangebracht op de standaardregeling van de model gedragscode van de Pensioenfederatie, om recht te doen aan de specifieke situatie van het pensioenfonds. De gedragscode heeft tot doel het voorkomen van (de schijn van) verstrengeling van belangen van het pensioenfonds en privébelangen, alsmede het voorkomen van ongeoorloofde handelingen, zoals koersmanipulatie.

De meeste bestuurders van het pensioenfonds zijn ook onderworpen aan de complianceregelgeving van de werkgever, die op een aantal punten verder gaat dan de gedragscode voor het pensioenfonds. Om die reden streeft het bestuur naar zoveel mogelijk synergie tussen de gedragscode en de complianceregelgeving van de werkgever. Gelet op deze samenhang heeft het bestuur in maart 2014, met instemming van de werkgever, de compliance officer van de werkgever als de compliance officer van het pensioenfonds benoemd. Hij ziet er op toe dat de gedragscode door alle verbonden personen is ondertekend en wordt nageleefd en dat mogelijke (schijn van) belangenverstrengeling wordt voorkomen. De compliance officer documenteert zijn werkmethode en werkzaamheden, en administreert en archiveert alle informatie die door verbonden personen en derden is verstrekt. Daarnaast adviseert en informeert de compliance officer, gevraagd en ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode en over het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling.

In het verslagjaar zijn geen overtredingen van de gedragscode geconstateerd

De compliance officer doet minimaal eenmaal per jaar verslag van zijn bevindingen aan het bestuur. Begin 2015 is het bestuur overeengekomen dat ook voor de bestuursvoorzitter en de bestuurssecretaris van Blue Sky Group de interne Complianceregelgeving van de werkgever van toepassing is. Daarnaast is begin 2015 door alle verbonden personen opgave gedaan van hun nevenfuncties. Een overzicht van de relevante nevenfuncties is opgenomen in de bijlage bij dit jaarverslag.

Geschillen en klachten

Het bestuur heeft in februari 2014, na advies van het verantwoordingsorgaan, de geschillen- en klachtenregeling vastgesteld.

In de geschillen- en klachtenregeling worden regels vastgelegd voor het indienen en het behandelen van geschillen of klachten. Van een geschil is sprake als de belanghebbende het niet eens is met de wijze waarop de statuten of het pensioenreglement worden toegepast. Van een klacht is sprake als de belanghebbende niet tevreden is met de dienstverlening van het pensioenfonds of als belanghebbende meent onjuist te zijn behandeld. Een geschil of klacht wordt in eerste instantie namens het pensioenfonds behandeld door de uitvoeringsorganisatie, waarna beroep bij het bestuur openstaat. Als een belanghebbende het niet eens is met het oordeel van het

bestuur over de behandeling van het geschil of de klacht, dan kan de belanghebbende zich wenden tot de Ombudsman Pensioenen. Een geschil kan ook worden voorgelegd aan de civiele rechter of een arbitragecommissie.

In 2014 zijn in totaal drie klachten ontvangen. De ontvangen klachten hadden betrekking op het niet ontvangen van correspondentie van het pensioenfonds in verband met de verkiezingsprocedure van het verantwoordingsorgaan, de tijd dat correspondentie van het pensioenfonds onderweg is naar het buitenland en de hoogte van het prepensioen dat in het verslagjaar inging.

Het pensioenfonds heeft na onderzoek een excuusbrief gestuurd aan een aantal deelnemers voor het niet ontvangen van de betreffende correspondentie en de betreffende deelnemers alsnog in de gelegenheid gesteld nadere vragen, opmerkingen of bezwaren alsnog aan het pensioenfonds kenbaar te maken. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. De in het buitenland wonende gewezen deelnemer is geïnformeerd over de wijze van verzenden van correspondentie van het pensioenfonds en is gewezen op de mogelijkheid een postadres op te geven.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft naar aanleiding van de klacht van de deelnemer over de hoogte van zijn prepensioen nader onderzoek ingesteld. Vastgesteld is dat de factoren voor inkoop van prepensioenkapitaal dienden te worden herzien in verband met ten onrechte rekening houden met een opslag in de factoren. De prepensioenuitkering van de betreffende deelnemer is als gevolg hiervan met terugwerkende kracht aangepast en gebaseerd op de aangepaste inkoopfactoren.

Eind 2014 zijn alle klachten afgehandeld en zijn er geen geschillen of klachten onderhanden.

Intern toezicht

Het bestuur heeft met betrekking tot het interne toezicht in 2013 besloten een visitatiecommissie aan te stellen, die jaarlijks een visitatie bij het pensioenfonds uitvoert. Na afronding van het aanzoek- en offertetraject heeft het bestuur in november 2014 Basis & Beleid Organisatieadviseurs als visitatiecommissie van het pensioenfonds aangesteld.

De visitatiecommissie, bestaande uit drie onafhankelijke deskundigen van Basis & Beleid, heeft in het eerste kwartaal van 2015 een eerste visitatie, over het boekjaar, uitgevoerd. Na een documentenanalyse heeft de visitatiecommissie gesprekken gevoerd met de compliance officer, de bestuurssecretaris, de fiduciair vermogensbeheerder, het verantwoordingsorgaan en de leden van het bestuur. Na bespreking van het concept visitatierapport op 19 maart 2015 van bestuur en visitatiecommissie heeft de visitatiecommissie op 26 maart 2015 het bestuur het definitieve visitatierapport en een samenvatting van het rapport voor het jaarverslag van het pensioenfonds doen toekomen. De visitatiecommissie heeft het visitatierapport vervolgens eind maart 2015 besproken met het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Tevens is het rapport begin april 2015 op grond van artikel 104 lid 6 van de Pensioenwet naar de werkgever gezonden.

In oktober 2015 voeren het bestuur en de visitatiecommissie een evaluatie- en terugkoppelingsgesprek, waarna de tweede visitatie van het fonds eind 2015, dan wel begin 2016 van start gaat.

De bevindingen van de visitatiecommissie over 2014 en de reactie van het bestuur zijn opgenomen op pagina 42 tot en met 44 van dit jaarverslag.

Verantwoordingsorgaan

De statuten van het pensioenfonds bepalen dat het verantwoordingsorgaan, mede met het oog op de Wet versterking bestuur pensioenfondsen, uit zes leden bestaat: twee zetels namens de deelnemers, twee zetels namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers en twee zetels namens de werkgever.

In de laatste maanden van 2013 zijn de voorbereidingen getroffen voor de oprichting van het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Op de oproep van het bestuur tot kandidaatstelling heeft de werkgever twee leden voorgedragen voor de twee zetels namens de werkgever in het verantwoordingsorgaan. Daarnaast hebben zich twee kandidaten voor de twee zetels namens de werknemers en zeven kandidaten voor de twee zetels namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers gemeld. In december 2013 en januari 2014 hebben verkiezingen plaatsgevonden voor de twee zetels namens de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers in het verantwoordingsorgaan. Na afronding van de verkiezingsprocedure is het verantwoordingsorgaan op 13 januari 2014 operationeel geworden.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie vrouwen en drie mannen. Van de zes leden van het verantwoordingsorgaan zijn twee leden jonger dan 40 jaar.

In het verslagjaar hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van het verantwoordingsorgaan.

Naast overleg in eigen kring heeft het verantwoordingsorgaan in het verslagjaar vier bijeenkomsten met het bestuur van het pensioenfonds gehad, waarin onder meer is gesproken over het fondsbeleid, te maken beleidskeuzes, belangrijke ontwikkelingen binnen het pensioenfonds en de omgeving waarin het pensioenfonds opereert, de taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan en de relatie van bestuur en verantwoordingsorgaan en de adviesaanvragen van het bestuur en door het verantwoordingsorgaan afgegeven adviezen.

Via het bestuursportal beschikt het verantwoordingsorgaan over agenda, vergaderdocumenten en notulen van deze gezamenlijke bijeenkomsten, de besluitenlijst van het bestuur, documentatie van adviesaanvragen van het bestuur en afgegeven adviezen, correspondentie, fondsdocumenten en van belang zijnde pensioendossiers.

Het verantwoordingsorgaan heeft in 2014 op verzoek van het bestuur advies afgegeven ten aanzien van het beleidsplan communicatie, de geschillen- en klachtenregeling, de statutenwijziging, de vergoedingenregeling, de gedragscode, de vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het bestuur, de visitatiecommissie en de visitatie over 2014 en de evenwichtige premievaststelling 2015. Het bestuur heeft het verantwoordingsorgaan schriftelijk op de hoogte gebracht van de wijze van opvolging van de afgegeven adviezen en van de uiteindelijke besluitvorming.

Het verslag van het verantwoordingsorgaan over het in het boekjaar gevoerde beleid, de uitvoering ervan en de voor de toekomst gemaakte beleidskeuzes en de reactie van het bestuur zijn opgenomen op pagina 45 tot en met 47 van dit jaarverslag.

Contacten met toezichhouders

Toezicht is een essentieel onderdeel van een gezonde en betrouwbare financiële sector. Het bestuur hecht aan een normale en open relatie met de toezichhouders. Stichting Autoriteit Financiële Markten is naast aangesloten werkgever een van de toezichhouders van het pensioenfonds. Om het autonome karakter van het pensioenfonds te benadrukken en om er voor te zorgen dat de beide rollen van AFM gescheiden blijven, is besloten dat alle communicatie met toezichthouder AFM via de bestuurssecretaris van het pensioenfonds loopt. Verder zijn medewerkers van werkgever AFM die in hun dagelijkse werk direct toezicht houden op pensioenuitvoerders, uitgesloten van kandidaatstelling voor zetels in het bestuur en het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Het bestuur heeft in eigen kring en in de contacten met de toezichhouders aandacht voor (vermeende) belangenconflicten die kunnen voortvloeien uit de verschillende rollen van bestuursleden als werknemer, collega en bestuurder.

In het verslagjaar heeft het bestuur van het pensioenfonds in het kader van (toetsing van) fondsdocumenten, diverse beleidsterreinen en DNB-onderzoeken contact onderhouden met DNB. DNB heeft het pensioenfonds met ingang van 1 januari 2014 in het pensioenfondsregister opgenomen.

Het bestuur heeft eind 2013 en begin 2014 met DNB gecorrespondeerd over het langetermijnherstelplan van het pensioenfonds en de ontheffing van indiening van een kortetermijnherstelplan. Daarnaast is begin 2014 contact met DNB geweest over het te laat indienen van de geschatte dekkingsgraad van het pensioenfonds.

Het bestuur heeft in maart 2014 zorggedragen voor de opvolging van de bevindingen van DNB van 12 december 2013 ten aanzien van de in november 2013 ingediende documentatie, bestaande uit het aanmeldingsformulier, de oprichtingsakte, de uitvoeringsovereenkomst, de reglementen en de ABTN. Als gevolg van de met DNB gevoerde correspondentie en de per 1 januari 2014 in werking getreden Code Pensioenfonds zijn de statuten en de ABTN van het pensioenfonds geactualiseerd en naar DNB gezonden.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft DNB in juni 2014 schriftelijk op de hoogte gebracht van de ondernomen acties, de besluitvorming en overwegingen met betrekking tot pensioengerechtigdenvertegenwoordiging in het bestuur.

DNB heeft in het kader van het onderzoek belangenverstremming bij alle pensioenfonds onderzoek gedaan om de beheersing van risico's op het gebied van belangenverstremming in kaart te brengen. Het pensioenfonds heeft begin juli 2014 het in het kader van dit onderzoek ingevulde self assessment belangenverstremming aan DNB doen toekomen. DNB heeft de

uitkomsten van dit onderzoek in februari 2015 gedeeld met de pensioensector. Op verzoek van DNB heeft het pensioenfonds begin maart 2015 diverse documenten inzake de integriteitsrisicoanalyse bij DNB ingediend.

Daarnaast heeft het pensioenfonds op 1 december 2014 documentatie in het kader van het onderzoek evenwichtige belangenafweging bij besluit tot vaststelling van de pensioenpremie 2015 bij DNB ingediend.

Ten slotte heeft het pensioenfonds in december 2014 een gewaarmerkte versie van het gewijzigde pensioenreglement 2014 zoals geldend per 1 januari 2014 en zoals geldend per 1 januari 2015 bij DNB ingediend.

Kosten en kostentransparantie

Het bestuur van het pensioenfonds onderschrijft de wenselijkheid van kostentransparantie naar de belanghebbenden van het pensioenfonds en volgt - waar tegen redelijke kosten en moeite mogelijk - de aanbevelingen van de Pensioenfederatie met betrekking tot kostentransparantie.

Kosten 2014

De totale kosten van het pensioenfonds worden onderverdeeld in pensioenuitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer. De pensioenuitvoeringskosten betreffen de kosten van bestuur, beheer en administratie die betrekking hebben op de uitvoering van de pensioenregeling. In navolging van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie worden deze ook deels toegerekend aan de kosten vermogensbeheer.

Deze toerekening vindt plaats per kostensoort naar de mate waarin de kosten gemaakt worden voor pensioenuitvoering of vermogensbeheer. Voor 2014 resulteert dit in een toedeling van 72% van deze kosten aan pensioenuitvoering en 28% aan vermogensbeheer. In de volgende tabel vertaalt dit zich in € 445.000 respectievelijk € 176.000.

Kosten 2014

pensioenuitvoering		vermogensbeheer
		1 - kosten fiduciair vermogensbeheerder € 277.000
		2a - kosten fondsmanagers € 121.000; 2b - transactiekosten € 127.000 (zijnde het saldo van € 163.000, en - € 36.000 vergoeding PMA voor transactiekosten)
		3a - kosten custodian € 69.000
1 - kosten van bestuur, beheer en administratie toegerekend aan pensioenuitvoering € 445.000, waarvan restant aanloopkosten: € 33.000, is netto € 412.000	Kosten van bestuur, beheer en administratie € 621.000 ←————— ————→	3b - kosten van bestuur, beheer en administratie toegerekend aan vermogensbeheer € 176.000
TOTAAL € 412.000		TOTAAL € 770.000
uitgedrukt in euro's per deelnemer (actieven en pensioengerechtigden): € 653; uitgedrukt in euro's per deelnemer (actieven, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden): € 423		uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen: kosten vermogensbeheer (zonder transactiekosten): 0,52% ³ transactiekosten: 0,10% Totaal: 0,62%

- 1 en 3b** - voldaan door werkgever en actieve deelnemers via de premie
1, 2a, 2b en 3a - komen ten laste van het beleggingsresultaat, dus voor rekening van alle deelnemers

De pensioenuitvoeringskosten bedragen in 2014 per deelnemer € 653. De kosten worden hierbij gedeeld door de som van het gemiddeld aantal actieve deelnemers $((606 + 576)/2 = 591)$ en pensioengerechtigden $((43 + 37)/2 = 40)$ van het pensioenfonds in het verslagjaar, dus zonder de

³ Dit kostenpercentage is in 2014 naar verwachting lager dan in volgende jaren. In 2014 is er gedurende enkele maanden een zeer beperkte beheerinspanning geweest op de portefeuille. Dit hield verband met het feit dat er voorbereidingen moesten worden getroffen voordat de overgedragen portefeuille kon worden ingericht conform de beleggingsstrategie van het pensioenfonds. Voor die periode is een lagere beheervergoeding overeengekomen met de fiduciair vermogensbeheerder.

gewezen deelnemers. Dit leidt - vooral als gevolg van de beperkte omvang van het deelnemersbestand van Pensioenfonds AFM - tot een hoog bedrag aan pensioenuitvoeringskosten per deelnemer.

Daar komt bij dat het pensioenfonds naar verhouding een aanzienlijk aantal gewezen deelnemers heeft en een zeer kleine groep pensioengerechtigden.

In het geval de pensioenuitvoeringskosten in 2014 worden gedeeld door het totale gemiddeld aantal deelnemers van het pensioenfonds in 2014, dus inclusief het gemiddeld aantal gewezen deelnemers $((356 + 329)/2 = 343)$, bedragen de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in 2014 afgerond €423.

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing van de kosten vermogensbeheer gegeven.

Kosten vermogensbeheer (in euro's)

Kosten fiduciair vermogensbeheerder	277.000
Kosten fondsmanagers	121.000
Transactiekosten	163.000
Vergoeding PMA voor transactiekosten	-36.000
	248.000
Kosten custodian	69.000
Toegerekende kosten bestuur, beheer en administratie	176.000
	245.000
Totaal	770.000

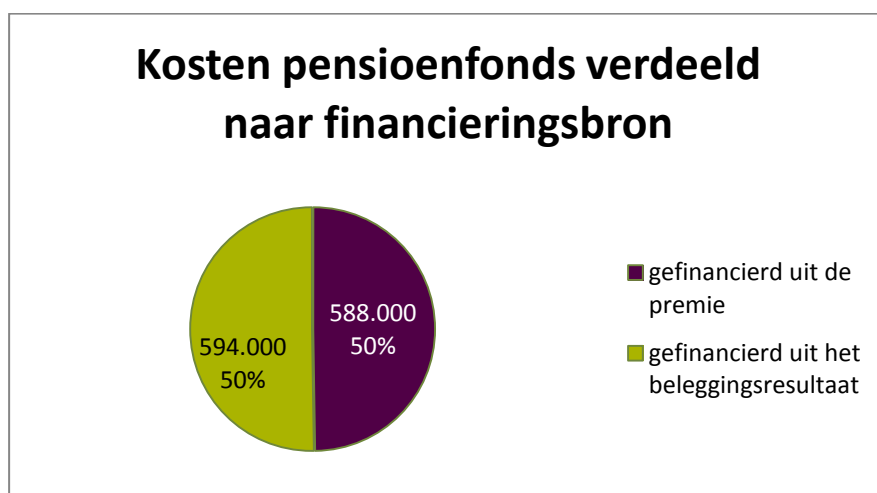
De kosten van het vermogensbeheer bedragen in het verslagjaar, na toerekening van de kosten van bestuur, beheer en administratie, afgerond € 770.000. Uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen van het pensioenfonds in 2014 (€ 123,6 miljoen) is dit 0,62%. Deze kosten bestaan uit de kosten die het pensioenfonds betaalt aan de fiduciair vermogensbeheerder (1: 0,22%), de kosten van de fondsmanagers van de beleggingsfondsen en de transactiekosten in die fondsen (2: 0,20%) en de kosten van de custodian en van bestuur, beheer en administratie die worden toegerekend aan het vermogensbeheer (3: 0,20%).

Aan de fiduciair vermogensbeheerder is onder meer de implementatie en uitvoering van het beleggingsbeleid uitbesteed. Dit omvat bijvoorbeeld advisering inzake de inrichting van de beleggingsportefeuille gegeven de risicohouding zoals vastgesteld door het pensioenfonds, de selectie van fondsmanagers en selectie van tegenpartijen. Daarnaast heeft de fiduciair manager binnen vastgestelde grenzen de vrijheid om tijdelijk van de normportefeuille af te wijken indien marktomstadiheden hiertoe aanleiding geven. De fiduciair manager legt per kwartaal verantwoording af over haar beleid. De beloning van de fiduciair vermogensbeheerder van het fonds is direct gerelateerd aan de hoogte van het belegd vermogen.

De kosten van de fondsmanagers alsmede de transactiekosten zijn de kosten die verband houden met het toe- en uitreden in de door de fiduciair manager geselecteerde beleggingsfondsen alsmede de operationele kosten die in de fondsen zijn gemaakt of worden toegerekend. Deze kosten worden opgenomen in de NAV van het fonds en drukken daarmee direct op het behaalde rendement in die fondsen. Het pensioenfondsbestuur beoordeelt deze kosten dan ook in belangrijke mate in samenhang met de behaalde rendementen in die fondsen, evenwel zonder de absolute hoogte en het effect op het rendement te veronachtzamen. Voor een nadere toelichting op de behaalde beleggingsresultaten wordt verwezen naar pagina 27. Hieruit blijkt dat het merendeel van de fondsen een rendement heeft behaald gelijk aan de benchmark. Aangezien het hier vooral passief beheerde fondsen zijn is het pensioenfondsbestuur van mening dat de hiermee samenhangende kosten niet onredelijk zijn geweest. Een kanttekening plaatst het pensioenfondsbestuur bij de actief beheerde fondsen, omdat één daarvan duidelijk lager dan de benchmark heeft gepresteerd. Het pensioenfondsbestuur heeft de fiduciair beheerder hierop aangesproken, maar heeft gegeven de korte horizon, de portefeuille is immers eerst in juli 2014 ingericht, vooralsnog besloten zijn beleggingen in dat fonds niet ter discussie te stellen. Ten slotte wordt hier vermeld dat het pensioenfonds van PMA een vergoeding voor deze kosten heeft ontvangen van € 36.000.

De kosten van de custodian en de toegerekende bestuursskosten zijn de kosten van administratie en beheer van de beleggingsportefeuille en worden door het pensioenfonds direct aan de betrokken partijen voldaan. Deze kosten worden door het pensioenfonds beoordeeld aan de hand van de kwaliteit en omvang van de geleverde prestatie enerzijds en marktgemiddelden anderzijds. In 2015 is het fonds van custodian gewisseld.

De hiervoor beschreven kosten worden deels voldaan uit de premie en deels uit de beleggingsresultaten. In de onderstaande grafiek wordt deze verdeling nader geëxpliciteerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Wijzigingen Pensioenreglement 2014, zoals geldend per 2015

In de vergadering van 19 maart 2015 heeft het bestuur, in verband met fiscale wettelijke voorschriften, het pensioenreglement na afstemming met de belastingdienst en na instemming van de werkgever op enkele onderdelen nader aangepast. Het betreft bepalingen met betrekking tot de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid (artikel 16 lid 3) en de bijzondere bepalingen inzake ouderschapsverlof en verlof anders dan ouderschapsverlof (artikel 27 lid 1 en 4). De aanpassingen hebben een terugwerkende kracht tot 1 januari 2015.

Prepensioenkapitaal per 1 januari 2015

Het bestuur heeft daarnaast op 12 februari 2015 besloten het prepensioenkapitaal per 1 januari 2015 te verhogen met het maximaal toe te rekenen rendement van 6%.

Toeslagverlening actieve deelnemers per 1 januari 2015

Met betrekking tot de toeslagverlening voor actieve deelnemers per 1 januari 2015 heeft het bestuur in december 2014 besloten om het besluit hieromtrent pas te nemen nadat de werkgever de hiervoor in rekening gebrachte koopsom heeft voldaan. In de premienota voor 2015 is een koopsom voor de indexatie van de aanspraken van actieven opgenomen ter grootte van 0,58%, zijnde de algemene (niet-incidentele) loonstijging bij de AFM in 2014. Na betaling van de koopsom door de werkgever heeft het bestuur op 19 maart 2015 besloten om de toeslagverlening voor actieve deelnemers per 1 januari 2015 op 0,58% vast te stellen.

Financieel Toetsingskader per 1 januari 2015

Per 1 januari 2015 is het nieuwe Besluit financieel toetsingskader (FTK) van kracht. Dit heeft gevolgen voor de waardering van de technische voorziening en daarmee voor het aanwezig eigen vermogen. Verder heeft het nieuwe FTK gevolgen voor de dekkingsgraad en het vereist eigen vermogen. In de rentetermijnstructuur DNB is niet langer sprake van driemaandsmiddeling van de marktrente. De methodiek van de UFR is (vooralsnog) ongewijzigd. De verandering resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met 6,3 procentpunten tot 102,5%. Met de invoering van het nieuwe FTK wordt de zogeheten beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd, gedefinieerd als de nominale dekkingsgraad van de laatste 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad per 1 januari 2015 bedraagt 107,8% (vergelijk dekkingsgraad per eind 2014: 108,8%). Daarnaast zijn de regels ter bepaling van het vereist eigen vermogen in de standaardmethode voor de solvabiliteitstoets van DNB verzwakt. Het vereist eigen vermogen per 1 januari 2015 op basis van het nieuwe FTK komt overeen met een dekkingsgraad van 120,3% tegenover 114,7% op basis van het oude FTK.

Met de invoering van het nieuwe FTK komt per 1 januari 2015 het lopende herstelplan van het pensioenfonds te vervallen. Op grond van de huidige financiële positie van het pensioenfonds dient uiterlijk op 1 juli 2015 een nieuw herstelplan bij DNB te worden ingediend, gebaseerd op het nieuwe FTK.

Vooruitblik naar 2015

Het bestuur houdt zich in 2015, naast de reguliere agendapunten, intensief bezig met de vereisten die voortkomen uit het nieuwe Financieel Toetsingskader, zoals verankerd in de Pensioenwet per 1 januari 2015. Zo wordt in de eerste helft van 2015 een ALM-studie uitgevoerd, stelt het pensioenfonds per 1 januari 2015 een beleidsdekkingsgraad vast, wordt als gevolg van de reservetekortsituatie per 1 januari 2015 een nieuw langetermijnherstelplan per deze datum opgesteld en dienen aanpassingen in de financiële opzet van het fonds te worden vastgelegd in de ABTN van het pensioenfonds. De ABTN en het nieuwe langetermijnherstelplan van het pensioenfonds dienen uiterlijk op 1 juli 2015 bij DNB te worden ingediend en uiterlijk op 1 oktober 2015 dient onder andere de risicohouding van het pensioenfonds in de ABTN te worden vastgelegd.

Daarnaast zal het bestuur in 2015 extra aandacht geven aan het verder uitwerken van het financieel risicomangement en de overgang naar de nieuwe custodian van het pensioenfonds per 1 april 2015.

Het bestuur en de werkgever voeren in 2015 discussie over de premievolatiliteit van het pensioenfonds en de houdbaarheid van de bestaande, financiële afspraken. Achterliggende gedachte is dat de blijvende daling van de rente een sterk prijsverhogend effect heeft op de verplichtingen van het pensioenfonds.

Vanaf eind 2011 tot de oprichting van het pensioenfonds zijn door de werkgever verschillende alternatieven onderzocht voor de toekomstige uitvoering van de pensioenregeling. Bij de oprichting van het pensioenfonds heeft de werkgever aangegeven het pensioenfonds als een tijdelijke oplossing te beschouwen. In het verslagjaar heeft het bestuur van het fonds een aantal opties voor de uitvoering van het AFM pensioen verkend. De volgens het bestuur relevante aspecten, de verschillende mogelijkheden van pensioenuitvoering en de denkrichting van het bestuur zijn opgenomen in een rapport, dat eind 2014 met het verantwoordingsorgaan is besproken. Voorlopige conclusie van het bestuur is dat het continueren van pensioenfonds AFM op korte termijn de beste optie is voor de belanghebbenden van het pensioenfonds. Het rapport dient ter facilitering van de discussie tussen de werkgever en het bestuur van het pensioenfonds over de toekomstige uitvoering van de pensioenregeling van de AFM. Het bestuur heeft van de werkgever begrepen dat er verkennende gesprekken plaatsvinden met werkgever DNB over de mogelijkheden van gezamenlijke uitvoering van de pensioenregelingen in een Algemeen Pensioenfonds-vorm.

Het bestuur heeft het rapport als gevolg van enkele recente ontwikkelingen, waaronder de onderhandelingen van werkgever en Ondernemingsraad over de arbeidsvoorwaarden inclusief pensioen en berichtgeving over de verwachte invoering van het Algemeen Pensioenfonds, in april 2015 geactualiseerd. Het geactualiseerde rapport is eerst in het bestuur besproken en vervolgens ter bespreking naar de verschillende belanghebbenden van het pensioenfonds gezonden.

Verslag visitatiecommissie

Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds AFM heeft in het kader van goed pensioenfondsbestuur in het eerste kwartaal van 2015 een visitatie laten uitvoeren over 2014. De opdracht van het bestuur aan de visitatiecommissie omvatte het doen van een visitatie die aansluit bij de Wet versterking bestuur pensioenfonds en de Code Pensioenfonds. In onze visitatie houden wij toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Wij toetsen in hoeverre er sprake is van:

- een adequate risicobeheersing door het bestuur;
- een evenwichtige belangenafweging in het bestuur.

Tevens vormen wij ons een oordeel over het functioneren van het bestuur.

De visitatiecommissie heeft in het kader van haar onderzoek documenten bestudeerd en gesprekken gevoerd met de leden van het bestuur, een delegatie van het verantwoordingsorgaan, de bestuurssecretaris, de compliance officers en vertegenwoordigers van de vermogensbeheerder. De bevindingen van de commissie zijn neergelegd in een rapportage en zijn besproken met het bestuur. De visitatiecommissie legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Hieronder zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen weergegeven.

Het pensioenfonds is in 2013 opgericht met het oogmerk tijdelijk de pensioenregelingen van de medewerkers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van de AFM uit te voeren. De visitatiecommissie ziet een bestuur dat sinds de oprichting hard heeft gewerkt en veel heeft gerealiseerd. De missie van het fonds is impliciet door het bestuur geformuleerd. Kernwoorden uit de missie zijn: de tijdelijkheid van het fonds, het hervinden van rust, stabiliteit en vertrouwen, beperkte risicobereidheid en het streven naar transparantie. De visitatiecommissie concludeert dat het bestuur behoorlijk slagvaardig is. Wel zou het bestuur meer structuur kunnen aanbrengen in het opvolgen van bestuurlijke actiepunten omwille van het behouden van overzicht. De kracht van het bestuur ligt in de korte onderlinge lijnen en mogelijkheid snel op zaken te reageren. De kwetsbaarheid vanwege de beperkte omvang is wel een mogelijk risico en daarmee een aandachtspunt. De visitatiecommissie adviseert het bestuur aanvullende maatregelen te nemen om de kwetsbaarheid te beperken.

Binnen het bestuur vindt evenwichtige belangenafweging plaats. De visitatiecommissie beveelt het bestuur wel aan om te blijven zoeken naar een manier om de pensioengerechtigden meer bij het fonds te betrekken, aangezien zij niet in het bestuur zijn vertegenwoordigd. Tevens zal het bestuur nog verder invulling moeten geven aan de wijze waarop het bestuur de afstemming met de werknemers(vertegenwoordiging) gaat organiseren.

De huidige uitvoeringsovereenkomst biedt een ruime interpretatiemarge. De afstemming die in het kader van het nFTK en artikel 102a Pensioenwet is vereist, kan een goede aanleiding zijn om de algemeen geformuleerde elementen in de uitvoeringsovereenkomst strakker te definiëren.

Het bestuur heeft een goed begin gemaakt met het vastleggen van procedures en afspraken met de verschillende leveranciers van uitbestede diensten. Bij een enkel onderwerp moet deze ingezette weg nog worden afgerond. Ook het scherp krijgen van de taak- en rolverdeling van de verschillende betrokken partijen verdient nog aandacht. Het financieel risicomanagement verdient nog extra aandacht van het bestuur en dan met name het maken van concrete plannen tot verder mitigeren van de risico's.

Basis & Beleid Organisatieadviseurs B.V.

Antoinetta Eikenboom
Joost Borm
Jaco Bouter

Reactie bestuur

Het bestuur dankt de visitatiecommissie voor de wijze waarop zij de eerste visitatie van het pensioenfonds heeft uitgevoerd en voor de gedane aanbevelingen.

Het bestuur heeft kennis genomen van het definitieve visitatierapport over het verslagjaar, de samenvatting van het visitatierapport - zoals dit als Verslag visitatiecommissie in het jaarverslag is opgenomen - en de conclusies en aanbevelingen van de visitatiecommissie. In reactie op het verslag van de visitatiecommissie merkt het bestuur het volgende op.

Het bestuur werkt vanuit de missie en visie dat het AFM pensioen op een duurzame wijze uitgevoerd wordt, ondanks dat het pensioenfonds een tijdelijk karakter heeft. Het bestuur legt daarbij de nadruk op het herstel van vertrouwen van alle deelnemers in het AFM pensioen, nu bij de vorige uitvoerder sprake is geweest van een aantal jaren van (ernstige) onderdekking. Het bestuur streeft daarbij voor de korte termijn naar behoud van nominale aanspraken. Daarnaast streeft het bestuur naar herstel van de financiële positie om op de lange termijn een welvaartvast pensioen te kunnen bieden. Het bestuur heeft in het verslagjaar besloten de missie, visie en strategie van het fonds te formaliseren en te verfijnen na afronding van het traject in het kader van het nieuwe Financieel Toetsingskader per 1 januari 2015.

Het bestuur heeft bij de oprichting en in het verslagjaar uitvoerig stilgestaan bij de bestuurlijke kwetsbaarheid van zijn beperkte omvang. Deze kwetsbaarheid is niet zozeer gelegen in de continuïteit van het bestuur, maar eerder in het ontbreken van bestuursondersteuning in de volle breedte van de bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het bestuur is van mening dat er, mocht dit nodig zijn, binnen de AFM voldoende personen zijn die de bestuursleden zouden kunnen vervangen. Daarnaast is voorzien in bestuurlijke achtervang doordat per bestuurslid primaire en secundaire aandachtsgebieden zijn bepaald en vastgelegd. Bij de inrichting van het fonds is onder meer gesproken over het al dan niet aantrekken van een directeur. Het bestuur heeft een kosten-baten analyse gemaakt en geconcludeerd dat de uitvoeringskosten tot een onverantwoord niveau

zouden stijgen. Om die reden heeft het bestuur besloten om te starten met vier bestuursleden en op een later moment te bezien of uitbreiding van de bestuursondersteuning gewenst is. Het bestuur heeft continu aandacht voor de bestuurlijke belasting en de kosten van het beheersen daarvan.

Het bestuur heeft medio 2014, na een intensief traject en na afstemming met het verantwoordingsorgaan, waarbij diverse opties wat betreft de bestuursamenstelling zijn besproken, besloten om gedurende een periode van twee jaar het bestuur niet uit te breiden met een pensioengerechtigdenvertegenwoordiger. Niettegenstaande dit besluit blijft het bestuur zoeken naar manieren om de pensioengerechtigden meer bij het pensioenfonds te betrekken.

Met betrekking tot de organisatie van de afstemming met de werknemers(vertegenwoordiging) merkt het bestuur op dat de ondernemingsraad van de werkgever (OR) bij de start van het pensioenfonds heeft aangegeven geen rol te willen bij de afvaardiging van werknemers in bestuur of verantwoordingsorgaan. Het bestuur heeft, omwille van een heldere scheiding tussen inhoud en uitvoering van de pensioenregeling en om het verantwoordingsorgaan optimaal in zijn rol te krijgen bij de start van het pensioenfonds, bewust gekozen voor een afstandelijke gedragslijn richting OR. De OR heeft in de loop van 2014 bij de werkgever aangegeven een grotere en formele rol te willen hebben ten aanzien van de arbeidsvoorwaarde pensioen. Het bestuur heeft de OR in de loop van 2014 betrokken bij de aanpassing van het pensioenreglement, gelet op de verantwoordelijkheid van de OR voor de arbeidsvoorwaarde pensioen. In 2015 zal het bestuur de OR betrekken in het kader van het nieuwe Financieel Toetsingskader.

In 2015 wordt, onder meer in verband met het nieuwe Financieel Toetsingskader, de uitvoeringsovereenkomst van het pensioenfonds en de werkgever vernieuwd. Hierbij zal tevens worden gekeken naar de definiëring van algemeen geformuleerde elementen.

Het pensioenfonds heeft in 2013 en in het verslagjaar veel aandacht besteed aan de vastlegging in overeenkomsten van procedures en afspraken met en de taak- en rolverdeling van de uitbestedingspartijen van het pensioenfonds. Waar onduidelijkheden zijn in taak- en rolverdeling, gaat het bestuur het gesprek aan met uitbestedingspartijen.

In de eerste helft van 2015 worden vervolgacties in het kader van integraal risicomanagement uitgevoerd.

Verslag verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het verantwoordingsorgaan heeft de wettelijke bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan het recht advies uit te brengen over een aantal in de wet genoemde onderwerpen zoals het beloningsbeleid, de gedragscode en het communicatie- en voorlichtingsbeleid.

Start werkzaamheden en informatieoverdracht aan het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is sinds 13 januari 2014 operationeel. Het jaar 2014 is dan ook het eerste jaar waarover het verantwoordingsorgaan zijn oordeel geeft.

In 2014 hebben wij vijf keer vergaderd, waarvan vier keer gezamenlijk met een (delegatie) van het bestuur van het pensioenfonds. In de eerste vergaderingen met het bestuur heeft het accent vooral gelegen op informatieoverdracht met betrekking tot de start van het pensioenfonds en de overwegingen die hebben geleid tot de keuze van de partijen die door het pensioenfonds bij de uitvoering van de pensioenregeling worden betrokken zoals de vermogensbeheerder, de custodian, de actuaire alsmede de partij die zorg draagt voor de financiële administratie en de bestuursondersteuning. Ook hebben wij een toelichting gekregen op het beleggingsbeleid en andere relevante fondsdocumenten zoals de actuariële en bedrijfstechnische nota. Op deze wijze heeft het bestuur ons inzicht gegeven in de bij de start gemaakte keuzes. De vergaderingen met het bestuur van het pensioenfonds hebben wij ook gebruikt om meer inzicht te krijgen in de besluitvorming en overwegingen van het bestuur ten aanzien van verschillende andere belangrijke zaken het fonds betreffend. Hieronder volgt een korte beschrijving van die onderwerpen.

Inrichting vermogensbeheer: wij hebben een toelichting gekregen op de keuzes die het bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de ALM-studie 2013. Het bestuur heeft het beleggingsbeleid, de uitgangspunten en achterliggende doelstellingen van het pensioenfonds uiteengezet. Voorts zijn in 2014 de inrichting en de uitvoering van het beleggingsbeleid in samenwerking met de externe vermogensbeheerder onderwerp van gesprek geweest.

Proces van collectieve waardeoverdracht: wij zijn geïnformeerd over het proces en de relevante stappen daarin. Het bestuur heeft dit gedaan vanuit de rol van het fonds als ontvangende partij van de collectieve waardeoverdracht.

Invoering nieuw Financieel toetsingskader (nFTK): het bestuur heeft ons geïnformeerd over het proces als ook de nog (politieke) onduidelijkheden in 2014 ten aanzien van het de invoering van het nieuwe kader. Voor zover mogelijk heeft het bestuur inzicht gegeven in de mogelijk impact van de nieuwe regelgeving voor het fonds. Daarnaast zijn wij gewezen op onze rol bij de invoering van het nFTK in 2015.

Wij zijn van oordeel dat het bestuur ons over bovenstaande onderwerpen steeds adequaat en zonder enige terughoudendheid heeft geïnformeerd.

Naast voornoemde onderwerpen is ook gesproken over de inrichting van compliance binnen het pensioenfonds, toekomstscenario's van het pensioenfonds en de jaarplanning van het bestuur. Deze onderwerpen zullen in 2015 met enige regelmaat op de agenda van het overleg met het bestuur terug komen.

Adviezen van het verantwoordingsorgaan in 2014

De start in 2014 heeft ook tot gevolg gehad dat wij in korte tijd een groot aantal adviesaanvragen hebben ontvangen en afgehandeld. In het bestuursverslag over 2014 heeft het bestuur al melding gemaakt van ons advies over het Communicatiebeleid dat inzicht geeft in de doelstellingen van de communicatie, de communicatieprocessen richting de belanghebbenden en de communicatiemiddelen van het fonds. Ook is gewezen op onze adviezen over voorgenomen besluiten van het bestuur inzake de gedragscode Pensioenfonds AFM, de wijziging van de statuten, de vergoedingsregeling Pensioenfonds AFM (nieuw), de geschillen- en klachtenregeling, de vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het bestuur en de bestuursamenstelling, de inrichting van de visitatiecommissie en de evenwichtige premievaststelling 2015.

Opgemerkt zij dat alle adviezen een positieve strekking hebben gehad en wij van het bestuur steeds een adequate terugkoppeling hebben ontvangen in de enkele gevallen dat een onderdeel van het advies niet (geheel) door het bestuur is overgenomen.

Met betrekking tot de vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het bestuur, hebben wij positief geadviseerd over het voorstel van het bestuur om, gezien de stand van zaken toen en de inspanningen van het bestuur om potentiële bestuurders uit deze groep te werven, nog geen bestuurszetel te laten innemen door een persoon op voordracht van de pensioengerechtigden. Wij volgen de overwegingen daartoe van het bestuur met de strekking dat deze groep zowel absoluut als relatief gering van omvang is en uit die groep zich geen geschikte kandidaten hebben aangediend. Wij zijn van oordeel dat het bestuur hiervoor in 2014 voldoende inspanningen heeft gepleegd. Naar onze mening dient het bestuur open te staan voor een uitbreiding van het bestuur met een vertegenwoordiger van de categorie pensioengerechtigden in de nabije toekomst.

Met betrekking tot de inrichting van de visitatiecommissie, verdient onze betrokkenheid bij het bestuursbesluit nog een toelichting. Op grond van de wet heeft het verantwoordingsorgaan het recht op een bindende voordracht bij de benoeming van de leden van de visitatiecommissie. Echter, wij hebben, gelet op de strakke tijdlijnen met betrekking tot de procedure van benoeming en het gereed hebben van het eerste visitatierapport, er van afgezien van dit recht gebruik te maken. Daarbij hebben wij wel bedongen dat wij, voorafgaande aan de diverse beslismomenten bij het aanzoeken en gunnen van de opdracht tot visitatie, gekend worden in de voorgenomen besluitvorming en in staat worden gesteld onze visie te geven opdat het bestuur daarmee rekening houdt. Aldus heeft het bestuur ook gehandeld. Wij hebben benadrukt dat wij bij toekomstige benoemingen ons wel de mogelijkheid voorbehouden van ons voordrachtsrecht gebruik te maken.

Inmiddels heeft het verantwoordingsorgaan kennis genomen van het rapport van de visitatiecommissie over het jaar 2014. De visitatiecommissie heeft haar conclusies en aanbevelingen in een bijeenkomst met ons besproken en toegelicht. Wij onderschrijven de opmerking van de visitatiecommissie dat het bestuur sinds de oprichting van het pensioenfonds hard heeft gewerkt, er veel is gerealiseerd en een evenwichtige belangenafweging heeft plaatsgevonden. Wij onderschrijven eveneens de aanbevelingen van de visitatiecommissie met betrekking tot ons eigen functioneren. Wij zullen, zeker nu het eerste jaar na oprichting is verstreken, ons met name meer proactief opstellen en kritisch participeren in de afstemming over de gevolgen van het nFTK. Wij hebben ook goede nota genomen van de aanbevelingen van de visitatiecommissie met name op het gebied van de inrichting van het bestuur en het besluitvormingsproces en risicomanagement. Wij zullen, gezien vanuit onze eigen verantwoordelijkheid, de uitvoering van die aanbevelingen door het bestuur in 2015 verder kritisch volgen.

Conclusie

Op basis van het voorgaande, de door het bestuur gegeven toelichtingen en anderszins verstrekte informatie, zijn wij van oordeel dat het bestuur van het pensioenfonds bij de genomen besluiten in 2014 en bij het gevoerde en uit te voeren beleid in voldoende evenwichtige mate met de belangen van de verschillende betrokkenen is omgegaan.

Reactie bestuur

Allereerst dankt het bestuur het verantwoordingsorgaan voor de wijze waarop het in 2014 met zijn constructieve adviezen en feedback heeft bijgedragen aan de kwaliteit van het beleid en de besluiten van het fondsbestuur.

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2014. In reactie merkt het bestuur het volgende op.

Wij bevestigen dat wij ons herkennen in het door u geschetste beeld in uw verslag over 2014. Wij onderschrijven ook uw conclusie.

Wij bedanken de leden van het verantwoordingsorgaan voor hun inzet en betrokkenheid en vertrouwen op een voortzetting van de constructieve samenwerking.

Personalia stand per 11 juni 2015

Bestuur

Voorzitter

drs. S. Baars

Leden

mevrouw mr. M.E.J. Bracco Gartner (plaatsvervangend voorzitter), drs. P.E. Vooijs (plaatsvervangend secretaris), drs. J.M. Wouterson RA (secretaris)

Bestuurssecretaris

mevrouw drs. N.J.H. Merk-Loeff (Blue Sky Group)

Verantwoordingsorgaan

Leden namens de werknemers

mevrouw E.M. Ferf, mevrouw mr. S.J.G. Janssen

Leden namens de werkgever

mevrouw drs. J.C.M. Janssen (secretaris), drs. P.W. van Gerwen

Leden namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

mr. drs. P.A.W. Mulder (voorzitter), mr. drs. H.F.W. Bruggeman

Accountant

Baker Tilly Berk N.V.

Certificerend actuaris

Milliman Pensioenen v.o.f.

Adviserend actuaris

Mercer (Nederland) B.V.

Custodian

KAS BANK N.V. (per 1 april 2015)
Bank of New York Mellon SA/NV (tot 1 april 2015)

Compliance officer

mevrouw mr. M.E.P.A.R. Jans CCP (AFM), mevrouw E.G. Rahder (AFM)

Visitatiecommissie

Basis & Beleid Organisatieadviseurs B.V.

Fiduciair vermogensbeheerder

BlackRock (Netherlands) B.V.

Uitvoeringsorganisatie

Blue Sky Group Pension Management B.V.

Jaarrekening 2014

Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

(bedragen in duizenden euro's)

	2014	2013
Activa		
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
• Vastgoed (1)	7.167	-
• Aandelen (2)	34.498	-
• Vastrentende waarden (3)	95.677	-
• Geldmarktbeleggingen (4)	7.465	-
• Derivaten (5)	6.397	-
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	151.204	-
Vorderingen en overlopende activa (6)	2.018	187
Liquide middelen (7)	680	234
Totaal activa	153.902	421
Passiva		
Stichtingskapitaal en reserves (8)		
• Overige reserves	11.925	-
Technische voorziening voor risico pensioenfonds (9)	135.586	-
Schulden en overlopende passiva (10)	6.391	421
Totaal passiva	153.902	421

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op pagina 63 tot en met 76.

Rekening van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2014	2013
Baten		
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (11)	12.223	-
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (12)	34.607	-
Overige baten (13)	349	180
Totaal baten	47.179	180
Lasten		
Pensioenuitkeringen (14)	-983	-
Pensioenuitvoeringskosten (15)	-445	-180
Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds		
• Pensioenopbouw (16)	-5.417	-
• Herstel korting (17)	-2.392	-
• Toeslagverlening (18)	-316	-
• Rentetoevoeging (19)	-461	-
• Wijziging rekenrente (20)	-28.643	-
• Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (21)	1.002	-
• Pensioenrechten collectieve waardeoverdracht (22)	-97.349	-
• Pensioenrechten individuele waardeoverdrachten, per saldo (23)	-92	-
• Wijziging actuariële grondslagen (24)	-1.712	-
• Overige mutaties technische voorziening (25)	-206	-
Totaal mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds	-135.586	-
Herverzekeringen (26)	117	-
Collectieve waardeoverdracht (27)	101.541	-
Individuele waardeoverdrachten, per saldo (28)	102	-
Totaal lasten	-35.254	-180
Resultaat	11.925	-

Het verslagjaar 2013 was een verkort verslagjaar en besloeg de periode 15 augustus 2013 tot en met 31 december 2013. De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op pagina 86 tot en met 97.

Kasstroomoverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

	2014	2013
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	10.550	-
Ontvangen collectieve waardeoverdracht	3.506	-
Ontvangen individuele waardeoverdrachten	191	-
Ontvangen uit overige pensioenactiviteiten	529	-
Betaalde pensioenuitkeringen	-948	-
Betaalde individuele waardeoverdrachten	-89	-
Betaalde premies herverzekering	-182	-
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-534	-16
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	13.023	-16
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen beleggingen	42.715	-
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	3.442	-
Ontvangen cash collateral	5.980	-
Aankopen beleggingen	-64.233	-
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-231	-
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-12.327	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Terugbetaling (opname) kortlopende lening werkgever	-250	250
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-250	250
Mutatie liquide middelen	446	234

Het verslagjaar 2013 was een verkort verslagjaar en besloeg de periode 15 augustus 2013 tot en met 31 december 2013.

Toelichting algemeen

Activiteiten

In gevolge artikel 3 lid 1 van de statuten heeft het pensioenfonds ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten tussen deelnemers en werkgever en het beheren van pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

De uitvoering van de pensioenregeling van de werkgever is gestart per 1 januari 2014.

Pensioenregeling

Ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van geïndexeerd middelloon. Het ouderdomspensioen kan worden opgebouwd vanaf 21 jaar en gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. De deelnemers kunnen binnen bepaalde grenzen kiezen wanneer zij met pensioen gaan, en wel op zijn vroegst vanaf de leeftijd van 57,5 jaar. Voorts kan de hoogte van het pensioen worden gevarieerd, waarbij de laagste uitkering niet minder dan 75% van de hoogste uitkering bedraagt. Op pensioendatum kan het opgebouwde partnerpensioen geheel of gedeeltelijk worden geruild voor extra ouderdomspensioen of omgekeerd kan het opgebouwde ouderdomspensioen gedeeltelijk worden geruild voor extra partnerpensioen. De opbouw van ouderdomspensioen bedraagt per jaar van deelneming 2,15% van de pensioengrondslag in het betreffende jaar. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevende salaris (vaste jaarsalaris vermeerderd met vakantietoeslag en dertiende maand) verminderd met de franchise.

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op loondoorbetaling bij ziekte wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk premievrij voortgezet. De voortzetting van de pensioenopbouw eindigt zodra en voor zover de deelnemer niet langer arbeidsongeschikt is, doch uiterlijk op de reguliere pensioendatum.

Partnerpensioen

De nagelaten partner van een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde ontvangt partnerpensioen. Het jaarlijks partnerpensioen bedraagt 70% van het jaarlijks ouderdomspensioen. In geval van overlijden van de deelnemer voor de reguliere pensioendatum wordt het ouderdomspensioen vastgesteld in de veronderstelling dat de deelnemer tot de reguliere pensioendatum zou hebben deelgenomen met de laatstelijk geldende pensioengrondslag. De uitkering wordt verlaagd met 2,5% voor elk vol jaar leeftijdsverschil indien de partner meer dan 20 jaar jonger is dan de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde overlijdt. Bij ingang van het ouderdomspensioen bestaat eenmalig de keuze van omzetting van (een deel van) het recht op partnerpensioen of ouderdomspensioen in een verhoging van het ouderdomspensioen respectievelijk partnerpensioen.

Wezenpensioen

Het jaarlijks wezenpensioen, uit te keren bij overlijden van de deelnemer, bedraagt 14% van het jaarlijks ouderdompensioen. Het ouderdompensioen wordt vastgesteld in de veronderstelling dat de deelnemer tot de reguliere pensioendatum zou hebben deelgenomen met de laatstelijk geldende pensioengrondslag. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en wordt uitgekeerd tot de eerste dag van de maand volgend op de 18^e verjaardag van het kind.

Prepensioenregeling

Tot 1 januari 2006 bestond voor alle deelnemers van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam (PMA) de mogelijkheid om op vrijwillige basis de niet benutte pensioenspaarruimte te gebruiken door een percentage van het pensioengevend salaris te storten in een prepensioenspaarregeling. De bij PMA opgebouwde prepensioenkapitalen zijn per 1 januari 2014 door middel van een collectieve waardeoverdracht aan het pensioenfonds overgedragen.

Het opgebouwde prepensioenkapitaal wordt op de prepensioendatum, maar niet eerder dan de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 57,5 jaar wordt, aangewend voor een direct ingaand tijdelijk prepensioen. De (gewezen) deelnemer heeft het recht om (een deel van) het prepensioenkapitaal aan te wenden ter verhoging van het ouderdompensioen of partnerpensioen. Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer voor de prepensioendatum vervalt het opgebouwde prepensioenkapitaal aan het pensioenfonds. Ter compensatie worden risicopremies op de prepensioenspaarrekening bijgeschreven.

Jaarlijks wordt op 1 januari het rendement over het voorgaande jaar op het prepensioenkapitaal bijgeschreven. Dit rendement is gelijk aan het rendement op de totale beleggingsportefeuille over het voorgaande jaar. Hierbij worden de rechtstreeks ten laste van het pensioenfonds komende kosten van vermogensbeheer buiten beschouwing gelaten. Het aldus berekende rendementspercentage wordt verminderd met 0,5 procentpunt ter compensatie van jaren waarin het rendement op de totale beleggingsportefeuille negatief is. In dat geval wordt het percentage op nihil gesteld. Het percentage bedraagt maximaal 6%. Bij beëindiging van het deelnemerschap anders dan door overlijden, wordt over de periode waarover nog geen rendement is bijgeschreven, het gemiddelde u-rendement pro rata bijgeschreven.

Toeslagen

De opgebouwde pensioenrechten van de (actieve) deelnemers worden jaarlijks per 1 januari verhoogd met een toeslag op basis van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het voorgaande jaar. Voor deze in beginsel onvoorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd, maar hiervoor wordt door de werkgever jaarlijks een koopsom gestort. Het bestuur beslist echter jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten worden verhoogd.

Op de premievrije pensioenrechten (gewezen deelnemers) en de ingegane pensioenen wordt jaarlijks per 1 januari een toeslag verleend van maximaal de procentuele stijging van de kosten van levensonderhoud (op basis van de ontwikkeling van het consumentenprijsindexcijfer, zoals vastgesteld en gepubliceerd door het CBS) met een maximum van 6%. Het bestuur beslist echter jaarlijks in hoeverre de premievrije pensioenrechten en de ingegane pensioenen worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is evenmin een reserve gevormd, maar deze wordt gefinancierd vanuit het beleggingsrendement.

Financiering en premie

De financiering van de jaarlijkse pensioenopbouw is gebaseerd op een jaarlijks door de werkgever verschuldigde kostendeckende premie. Deze premie wordt berekend op basis van de door De Nederlandsche Bank (DNB) vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per 30 november van het voorgaande jaar. De premie wordt verder berekend op basis van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds.

Deze reglementaire premie bestaat uit:

- een actuariel benodigde koopsom voor één jaar pensioenopbouw van de (actieve) deelnemers;
- een risicopremie voor overlijden (partnerpensioen en wezenpensioen);
- een risicopremie voor arbeidsongeschiktheid (premiëvrijstelling);
- een opslag voor pensioenuitvoeringskosten;
- een solvabiliteitsopslag (behorende bij het vereist eigen vermogen).

De opslag voor pensioenuitvoeringskosten omvat alle werkelijk gemaakte kosten voor het beheer en de administratie van het pensioenfonds.

In geval van een wijziging in de actuariële grondslagen van het pensioenfonds (met uitzondering van een verandering in de rentetermijnstructuur), wordt het effect daarvan op de technische voorziening in de toekomstige premies doorberekend. De termijn waarin een grondslagwijziging in de premies wordt doorberekend wordt vastgesteld na overleg met de werkgever.

Verder brengt het pensioenfonds jaarlijks een koopsom bij de werkgever in rekening ter financiering van de aan de (actieve) deelnemers verleende toeslag per 1 januari van dat jaar, verhoogd met een solvabiliteitsopslag behorende bij het vereist eigen vermogen.

Boven de hiervoor bedoelde jaarlijkse premie en koopsom brengt het pensioenfonds de hierna vermelde aanvullende bedragen bij de werkgever in rekening.

- Vanaf de start van de uitvoering van de pensioenregeling door het pensioenfonds per 1 januari 2014 geldt een langetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 138 van de Pensioenwet, omdat het aanwezig eigen vermogen op dat moment niet voldeed aan het bij of krachtens

artikel 132 van de Pensioenwet vereist eigen vermogen. In het langetermijnherstelplan is een opslag van 10% op de reglementaire premie opgenomen. De werkgever is deze opslag verschuldigd zolang het pensioenfonds niet beschikt over het vereist eigen vermogen, maar uiterlijk tot 2023.

- De werkgever heeft in 2014 een extra koopsom van EUR 2,5 miljoen voldaan ter beperking van een noodzakelijk doorgevoerde korting van de pensioenrechten van de (actieve) deelnemers, van de gewezen deelnemers en van de pensioengerechtigden in het kader van de afronding van het kortetermijnherstelplan van PMA.
- Ten slotte heeft de werkgever eenmalig de kosten die direct het gevolg zijn van de oprichting en inrichting van het pensioenfonds vergoed.

Slechts indien is voldaan aan de voorwaarden van artikel 129 van de Pensioenwet, kunnen door het pensioenfonds premiekortingen worden verleend of premierugstortingen worden verricht.

De werkgever kan de premiebetaling slechts verminderen of beëindigen in geval van een ingrijpende wijziging van omstandigheden, zoals bepaald in artikel 12 van de Pensioenwet.

Herverzekering

Het pensioenfonds heeft een herverzekeringsovereenkomst afgesloten ter dekking van het overlijdensrisico. Het overlijdensrisico is verzekerd op basis van risicokapitalen. Het risicokapitaal wordt per deelnemer bepaald en is gelijk aan de actuariële waarde van de uitkeringen bij overlijden (partnerpensioen en wezenpensioen) verminderd met de technische voorziening berekend op basis van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Bij een overlijdensgeval keert de verzekeraar het risicokapitaal uit aan het pensioenfonds.

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met gebruikmaking van de vrijstelling inzake de vorming van een reserve herwaardering volgens artikel 146 van de Pensioenwet, en in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfonds (RJ 610).

Het verslagjaar valt samen met het kalenderjaar. Het eerste verslagjaar was een verkort verslagjaar dat de periode 15 augustus 2013 tot en met 31 december 2013 besloeg.

Zowel de functionele valuta als de in de jaarrekening gehanteerde rapporteringsvaluta is de euro. De bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Presentatiewijziging

Met ingang van het verslagjaar 2014 wordt het kasstroomoverzicht opgesteld volgens de directe methode. In het vorige (en eerste) verslagjaar 2013 werd het kasstroomoverzicht opgesteld volgens de indirecte methode. De vergelijkende cijfers 2013 zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Schattingen en veronderstellingen

Vooraf de waardering van de technische voorziening en (in mindere mate) de waardering van de beleggingen zijn gebaseerd op schattingen en veronderstellingen. Ten behoeve van de oordeelsvorming en het maken van schattingen wordt gebruik gemaakt van externe deskundigen. De aard van oordelen en schattingen en de onderliggende veronderstellingen is, voor zover noodzakelijk geacht voor het vereiste inzicht in het vermogen, vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de periode waarin de schatting wordt herzien. Een herziening van een schatting heeft dikwijls ook gevolgen voor waardering en resultaatbepaling in toekomstige perioden.

Verwerking

De belangrijkste activa en verplichtingen van het pensioenfonds zijn respectievelijk de beleggingen en de technische voorziening. De beleggingen bestaan volledig uit financiële activa en derivaten. Deze worden in de balans opgenomen respectievelijk van de balans verwijderd op transactiedatum (datum van koop of verkoop). Dit is het moment waarop de toekomstige economische voordelen en de risico's verbonden aan het financiële instrument worden overgedragen. Pensioenverplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment van toekenning of overdracht van de pensioenrechten. Zij worden van de balans verwijderd op het moment van uitkering of overdracht van de pensioenrechten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Presentatie beleggingen

De beleggingen bestaan voor een deel uit participaties in beleggingsfondsen. De participaties worden in de balans gerubriceerd naar de aard van de onderliggende beleggingen van de beleggingsfondsen.

Waardering beleggingen

Beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is gebaseerd op actuele marktprijzen, tenzij anders vermeld.

Participaties in (niet-beursgenoteerde) beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de berekende intrinsieke waarde op balansdatum of de meest recent beschikbare intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt vastgesteld op basis van de reële waarde van de onderliggende activa en verplichtingen.

Vastgoed

De reële waarde van onderliggende beursgenoteerde aandelen in vastgoedondernemingen van vastgoedfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum.

Aandelen

De reële waarde van onderliggende aandelen van aandelenfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum.

Vastrentende waarden

De reële waarde van beursgenoteerde vastrentende waarden is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. De reële waarde van onderliggende beursgenoteerde vastrentende waarden van obligatiefondsen is eveneens gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. Indien de onderliggende vastrentende waarden niet-beursgenoteerd zijn of indien de koersvorming daarvan niet representatief is, wordt de reële waarde getaxeerd. De taxatie is gebaseerd op recente marktinformatie. De reële waarde van andere directe vastrentende beleggingen wordt bepaald door te ontvangen rente en aflossingen contant te maken op basis van actuele marktrente, rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd van de belegging.

Geldmarktbeleggingen

De reële waarde van onderliggende beursgenoteerde beleggingen van geldmarktfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. Indien de onderliggende beleggingen niet-beursgenoteerd zijn of indien de koersvorming daarvan niet representatief is, wordt de reële waarde getaxeerd. De reële waarde van niet-beursgenoteerde directe geldmarktbeleggingen wordt bepaald door te ontvangen rente en terugbetaling contant te maken op basis van de actuele marktrente. Hier is het verschil tussen reële waarde en verkrijgingsprijs als gevolg van de korte looptijd in het algemeen gering.

Derivaten

Het pensioenfonds maakt alleen gebruik van interest rate swaps. De door het pensioenfonds afgesloten interest rate swaps zijn onderhandse derivatencontracten, waarin wordt overeengekomen om gedurende een vooraf vastgestelde periode rentestromen in dezelfde valuta te ruilen. Een variabele rente wordt geruild tegen een vaste rente.

Voor deze onderhandse contracten is de waardering tegen reële waarde gebaseerd op recente marktinformatie, als input voor een gehanteerd gangbaar waarderingsmodel (discounted cash flow model). De gehanteerde marktinformatie bestaat met name uit rentecurves, zoals verstrekt door Markit, gebruikmakend van marktprijzen om 16:15 uur p.m. London Time.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Technische voorziening voor risico pensioenfonds

De technische voorziening wordt actuarieel berekend en wordt vastgesteld op basis van de nominaal verworven pensioenrechten, voor zover zij onvoorwaardelijk zijn. Dit betekent dat de voorwaardelijke toekomstige toeslagen niet in de voorziening zijn begrepen, maar de per balansdatum door het bestuur vastgestelde toeslagen wel in de voorziening wordt opgenomen. Toekomstige kortingen worden in de technische voorziening verwerkt indien per balansdatum een onvoorwaardelijk bestuursbesluit daartoe is genomen of per balansdatum zekerheid bestaat dat na balansdatum een onvoorwaardelijk kortingsbesluit zal worden genomen, omdat er voor het bestuur geen discretie meer is om anders te besluiten. De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum.

De voorziening met betrekking tot ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen is de contante waarde van de beste inschatting van de toekomstige uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenrechten. Daarin is begrepen de toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers. Voor zieke deelnemers wordt een voorziening opgenomen ter grootte van tweemaal de risico-opslag in de jaarpremie.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die in het algemeen overeenkomt met de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor resultaatbepaling vloeien voor het merendeel voort uit de voor de beleggingen en de technische voorziening voor risico pensioenfonds gehanteerde waarderingsgrondslagen. Voor een aantal posten worden de grondslagen voor resultaatbepaling hierna (nader) uiteengezet.

Presentatie beleggingsopbrengsten

Waardeveranderingen van participaties in beleggingsfondsen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen onder indirecte beleggingsopbrengsten. Zij bestaan uit de directe en indirecte opbrengsten van de onderliggende beleggingen en de kosten van vermogensbeheer die ten laste van het beleggingsfonds komen. Door beleggingsfondsen uitgekeerde dividenden worden gepresenteerd onder directe beleggingsopbrengsten.

Waardeveranderingen beleggingen

Zowel de gerealiseerde als de ongerealiseerde waardeveranderingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als opbrengst beleggingen direct in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Premiebijdragen

Premies worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin de daarmee samenhangende pensioenrechten worden opgebouwd. Premiekortingen en extra premies worden verwerkt in de periode waarin aan de daarvoor overeengekomen voorwaarden wordt voldaan.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw met betrekking tot ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt toegerekend aan de periode waarin de opbouw van de pensioenrechten plaatsvindt. De toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers wordt ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin de arbeidsongeschiktheid ontstaat.

Toeslagen

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van toeslagverlening wordt in de rekening van baten en lasten opgenomen in de periode waarin het bestuursbesluit wordt genomen.

Kortingen

De vrijval van de technische voorziening uit hoofde van korting van pensioenrechten en pensioenen wordt verwerkt in de periode waarin het bestuursbesluit wordt genomen of de (eerdere) periode waarin onvermijdelijk wordt dat het bestuur hiertoe moet besluiten.

Rentetoevoeging technische voorziening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum. Aan de technische voorziening wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

Wijziging rekenrente

Het effect van de verandering van de rekenrente op de technische voorziening wordt ultimo verslagperiode in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval van de technische voorziening wordt ten gunste van de rekening van baten en lasten gebracht in de periode waarin de lasten bij de berekening van de voorziening waren voorzien.

Pensioenrechten waardeoverdrachten

De met waardeoverdrachten samenhangende toevoeging en onttrekking aan de technische voorziening worden in de rekening van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Wijziging actuariële grondslagen

Het effect van wijzigingen in de actuariële grondslagen op de technische voorziening wordt ultimo verslagperiode in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Herverzekeringen

Herverzekeringspremies en herverzekeringsuitkeringen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Winst aandelen worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin zij bekend worden.

Waardeoverdrachten

Waardeoverdrachten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode.

Onder liquide middelen worden verstaan banktegoeden die niet het karakter hebben van beleggingen.

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

Activa

Beleggingen

De totale beleggingsportefeuille bedraagt EUR 145.224 duizend (2013: nihil) en is als volgt samengesteld:

	2014	2013
Vastgoed	7.167	-
Aandelen	34.498	-
Vastrentende waarden	95.677	-
Geldmarktbeleggingen	7.465	-
Derivaten activa	6.397	-
Totaal beleggingen	151.204	-
Schulden uit hoofde van ontvangen collateral	-5.980	-
Totaal	145.224	-

Reële waarde beleggingen

De reële waarde van de beleggingen wordt vastgesteld op basis van directe marktnoteringen, wordt afgeleid van directe marktnoteringen of wordt benaderd door middel van waarderingmodellen en waarderingstechnieken.

Van directe marktnotering is sprake indien beleggingen worden verhandeld op één of meer actieve openbare markten.

Indien de waardering van beleggingen wordt afgeleid van directe marktnoteringen, worden de beleggingen gewaardeerd op basis van een model, waarbij alle inputvariabelen zijn gebaseerd op marktnoteringen. In geval van over-the-counter rentederivaten betreffen deze variabelen met name rentecurves. Tot deze categorie worden ook gerekend participaties in beleggingsfondsen die beleggen in beursgenoteerde aandelen of obligaties.

Indien de reële waarde van beleggingen wordt vastgesteld door middel van waarderingmodellen en waarderingstechnieken, worden de inputvariabelen geschat door externe deskundigen in verband met het ontbreken van openbare marktgegevens.

	Directe markt- notering	Afgeleide markt- notering	Waarderings- modellen en -technieken	Totaal
2014				
Vastgoed	-	7.167	-	7.167
Aandelen	-	34.498	-	34.498
Vastrentende waarden	76.598	19.079	-	95.677
Geldmarktbeleggingen	10	7.455	-	7.465
Derivaten activa	-	6.397	-	6.397
Totaal	76.608	74.596	-	151.204

De vergelijkende cijfers over 2013 bedragen nihil.

1 Vastgoed

	2014	2013
Totaal	7.167	-

De portefeuille bestaat volledig uit participaties in een niet-beursgenoteerd vastgoedfonds, dat voornamelijk belegt in beursgenoteerde vastgoedaandelen.

De samenstelling van de onderliggende portefeuille vastgoed per sector is als volgt:

	2014	2013
Winkels	1.949	-
Kantoren en bedrijfsruimten	1.527	-
Woningen	760	-
Overig	2.931	-
Totaal	7.167	-

De samenstelling naar regio is als volgt:

	2014	2013
Europa	1.138	-
Verenigde Staten en Canada	4.005	-
Pacific inclusief Japan	2.017	-
Overig	7	-
Totaal	7.167	-

Er zijn geen onderliggende beleggingen die meer dan 5% van de totale portefeuille uitmaken.

De mutaties in de vastgoedbelegging zijn als volgt:

	2014	2013
Balanswaarde begin van het jaar	-	-
Aankopen	6.235	-
Waardeveranderingen	932	-
Balanswaarde eind van het jaar	7.167	-

2 Aandelen

	2014	2013
Totaal	34.498	-

De portefeuille bestaat uit participaties in twee niet-beursgenoteerde aandelenfondsen, die beleggen in beursgenoteerde aandelen.

De onderliggende aandelenportefeuille kan als volgt worden gespecificeerd per sector:

	2014	2013
Financiële instellingen	7.475	-
Informatietechnologie	3.111	-
Energie	268	-
Telecommunicatie	2.565	-
Consument cyclisch	2.193	-
Consument defensief	2.113	-
Industrie	3.412	-
Basismaterialen	5.011	-
Gezondheidszorg	3.100	-
Nutsbedrijven	846	-
Overig	4.404	-
Totaal	34.498	-

De samenstelling van de totale portefeuille naar regio is als volgt:

	2014	2013
Europa	6.287	-
Verenigde Staten en Canada	18.806	-
Pacific inclusief Japan	3.203	-
Opkomende markten	6.202	-
Totaal	34.498	-

Er zijn geen onderliggende beleggingen die meer dan 5% van de totale aandelenportefeuille uitmaken.

De mutaties in de aandelenbeleggingen zijn als volgt:

	2014	2013
Balanswaarde begin van het jaar	-	-
Aankopen	31.566	-
Waardeveranderingen	2.932	-
Balanswaarde eind van het jaar	34.498	-

3 Vastrentende waarden

	2014	2013
Obligaties	76.598	-
Obligatiefondsen	19.079	-
Totaal	95.677	-

De rechtstreekse portefeuille obligaties bestaat uit langlopende staatsobligaties van landen met een AAA-rating of een AA-rating die deel uit maken van de EMU.

De obligatiefondsen betreffen twee niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen, waarvan een wereldwijd belegt in beursgenoteerde investment grade ondernemingsobligaties. Het andere obligatiefonds belegt wereldwijd in meer risicovolle beursgenoteerde high yield obligaties.

De resterende looptijd gebaseerd op de contractuele aflossingsdata is als volgt:

	2014	2013
Korter dan 1 jaar	2.222	-
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	6.889	-
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	7.644	-
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	2.323	-
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	66.087	-
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	1.785	-
Langer dan 40 jaar	8.727	-
Totaal	95.677	-

De kredietwaardigheid van de totale portefeuille kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
AAA-rating	50.728	-
AA-rating	27.196	-
A-rating	3.103	-
BBB-rating	6.524	-
Lagere rating dan BBB	6.330	-
Geen rating	1.796	-
Totaal	95.677	-

De obligaties (inclusief de onderliggende obligaties van de beleggingsfondsen) hebben een vaste rente.

De samenstelling van de totale portefeuille naar regio is als volgt:

	2014	2013
Europa	80.552	-
Verenigde Staten en Canada	14.534	-
Opkomende markten	392	-
Overig	199	-
Totaal	95.677	-

De volgende obligaties maken meer dan 5% uit van de totale portefeuille vastrentende waarden:

	2014	2013
Staatsobligaties Frankrijk	26.462	-
Staatsobligaties Duitsland	26.015	-
Staatsobligaties Nederland	24.121	-
Totaal	76.598	-

Dit betreft de gehele rechtstreekse portefeuille obligaties, die ongeveer 80% van de totale vastrentende waarden uitmaakt.

De mutaties in de portefeuille vastrentende waarden zijn als volgt:

	2014	2013
Balanswaarde begin van het jaar	-	-
Overdracht obligaties door PMA	98.035	-
Aankopen	18.967	-
Verkopen	-42.715	-
Waarderingsverschil ten opzichte van waardering PMA	61	-
Waardeveranderingen	22.333	-
Verandering lopende rente	-1.004	-
Balanswaarde eind van het jaar	95.677	-

4 Geldmarktbeleggingen

	2014	2013
Geldmarktfondsen	7.455	-
Banktegoeden in rekening-courant	10	-
Totaal	7.465	-

Er zijn geen (onderliggende) beleggingen die meer dan 5% van de totale geldmarktbeleggingen uitmaken.

5 Derivaten

Derivaten met een positieve reële waarde zijn als een actiefpost in de balans opgenomen en derivaten met een negatieve reële waarde zijn onder de verplichtingen opgenomen.

	2014	2013
Derivaten activa		
Rentederivaten	6.397	-

De portefeuille rentederivaten bestaat volledig uit gekochte interest rate swaps. Als gekocht aangeduide interest rate swaps zijn zogenoemde receiver swaps, waarbij een vaste rente wordt ontvangen en een variabele rente wordt betaald.

De totale contractomvang van de portefeuille rentederivaten bedraagt EUR 39.650 duizend. De interest rate swaps betreffen onderhandse contracten.

Door middel van de interest rate swaps wordt het rentemismatchrisico beperkt.

De portefeuille gekochte interest rate swaps is als volgt samengesteld naar looptijden:

	Contract- omvang	2014 Markt- waarde	Contract- omvang	2013 Markt- waarde
Looptijd tot juli 2034 (ongeveer 20 jaar)	25.953	3.827	-	-
Looptijd tot juli 2039 (ongeveer 25 jaar)	7.603	1.298	-	-
Looptijd tot juli 2044 (ongeveer 30 jaar)	2.657	501	-	-
Looptijd tot juli 2054 (ongeveer 40 jaar)	3.437	771	-	-
Totaal	39.650	6.397	-	-

De volgende tegenpartijen maken meer dan 5% uit van de totale positieve reële waarde:

	2014	2013
Citybank	2.216	-
UBS	1.611	-
Barclays	1.272	-
Credit Suisse	1.298	-
Totaal	6.397	-

Dit betreft de gehele portefeuille interest rate swaps.

In verband met de positieve reële waarde van de derivatencontracten is zekerheid verkregen in de vorm van cash collateral tot een bedrag van totaal EUR 5.980 duizend (2013: nihil). Het ontvangen cash collateral is herbelegd in een geldmarktfonds.

De mutaties in de portefeuille rentederivaten (interest rate swaps) zijn als volgt:

	2014	2013
Balanswaarde begin van het jaar	-	-
Waardeveranderingen	6.073	-
Verandering lopende rente	324	-
Balanswaarde eind van het jaar	6.397	-

6 Vorderingen en overlopende activa

	2014	2013
Werkgever	1.712	180
Herverzekeraar	299	-
Overige vorderingen en overlopende activa	7	7
Totaal	2.018	187

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

7 Liquide middelen

Liquide middelen worden onderscheiden van banktegoeden die het karakter hebben van beleggingen of direct beschikbaar zijn om te worden belegd. Deze posten zijn begrepen in vastrentende waarden.

	2014	2013
Banktegoeden in rekening-courant	680	234
Totaal	680	234

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

Passiva

8 Stichtingskapitaal en reserves

Overige reserves

	2014	2013
Stand begin van het jaar	-	-
Resultaat	11.925	-
Stand eind van het jaar	11.925	-

Het eigen vermogen (stichtingskapitaal en reserves) is het overblijvend belang in de activa van het pensioenfonds na aftrek van alle verplichtingen (inclusief de technische voorziening).

Het stichtingskapitaal bedraagt nihil.

Het tekort van het aanwezig eigen vermogen ten opzichte van het vereist eigen vermogen, berekend op basis van de feitelijke beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar, bedraagt EUR 9.723 duizend (2013: nihil):

	2014	2013
Totaal vereist eigen vermogen	21.648	-
Aanwezig eigen vermogen	11.925	-
Tekort	-9.723	-

Het vereist eigen vermogen, berekend op basis van de strategische beleggingsportefeuille, bedraagt 15,1% van de technische voorziening voor rekening van het pensioenfonds. Op basis van de feitelijke beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar bedraagt het vereist eigen vermogen 16,0%. De nominale dekkingsgraad ultimo 2014 bedraagt 108,8% (primo 2014: 104,3%). Het reservetekort per balansdatum bedraagt derhalve 7,2 procentpunten.

In verband met het reservetekort bij de start van de uitvoering van de pensioenregeling per 1 januari 2014 is een langetermijnherstelplan ingediend bij DNB. Het herstelplan is goedgekeurd door DNB. Dit herstelplan is voor wat betreft de looptijd een voortzetting van het herstelplan van PMA uit 2009.

Het minimaal vereist eigen vermogen ultimo 2014 komt overeen met een dekkingsgraad van 104,5% en bedraagt EUR 6.124 duizend.

De vermogenspositie wordt nader toegelicht in de risicoparagraaf op pagina 79 tot en met 87.

9 Technische voorziening voor risico pensioenfonds

De belangrijkste, bij de bepaling van de technische voorziening, gehanteerde actuariële grondslagen en veronderstellingen zijn:

- rekenrente volgens actuele rentetermijnstructuur DNB;
- levensverwachting volgens prognosetafels AG 2014 met inkomens- en leeftijdsafhankelijke correctiefactoren volgens model Mercer 2012 inkomensklasse hoog;
- gehuwdheidsfrequentie actieve en gewezen deelnemers conform overlevingstafels AG 1980-1985
en gehuwdheidsfrequentie pensioengerechtigden volgens bepaald partnersysteem;
- verschil leeftijd man en vrouw drie jaar;
- administratie- en excassokosten 2,0% van de technische voorziening.

Uit de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2014 kan voor het pensioenfonds een gemiddelde rekenrente van 2,2% worden afgeleid.

De voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen gehanteerde rentetermijnstructuur DNB betreft voor looptijden tot en met 20 jaar de driemaandsgemiddelde marktrente op de interbancaire swapmarkt. Voor looptijden langer dan 20 jaar wordt de driemaandsgemiddelde swapcurve aangepast door de onderliggende éénjaarsforwardrente te extrapoleren naar een vast renteniveau, de zogenoemde ultimate forward rate (UFR) van 4,2%. In de door DNB gevolgde methodiek beweegt de rente vanaf 21 jaar geleidelijk in de richting van de UFR, doordat de driemaandsgemiddelde forwardrente wordt gemiddeld met de UFR. Het gewicht van de UFR neemt vanaf 21 jaar tot en met 60 jaar toe met de looptijd. De gehanteerde forwardrentes vanaf 60 jaar zijn constant en gelijk aan de UFR.

		2014		2013
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Actieve deelnemers	601	75.131	-	-
Arbeidsongeschikte deelnemers	5	2.041	-	-
Gewezen deelnemers	356	34.164	-	-
Ingegaan ouderdompensioen	28	15.535	-	-
Ingegaan partnerpensioen	9	5.982	-	-
Ingegaan wezenpensioen	6	101	-	-
Totaal pensioenuitkeringen	1.005	132.954	-	-
Administratiekosten en excassokosten		2.632	-	-
Totaal	1.005	135.586	-	-

De technische voorziening met betrekking tot arbeidsongeschikte deelnemers bestaat uit:

	2014	2013
Opgebouwde pensioenrechten	887	-
Toekomstige premievrije opbouw pensioenrechten	866	-
Totaal arbeidsongeschikte deelnemers	1.753	-
Zieke deelnemers en nog niet gemelde arbeidsongeschikte deelnemers	288	-
Totaal	2.041	-

De waarde van de technische voorziening naar resterende looptijd is als volgt:

	2014	2013
Korter dan 1 jaar	1.109	-
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	4.969	-
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	8.899	-
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	28.857	-
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	39.401	-
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	30.707	-
Langer dan 40 jaar	21.644	-
Totaal	135.586	-

De mutaties in de voorziening zijn als volgt:

	2014	2013
Stand begin van het jaar	-	-
Inkomende collectieve waardeoverdracht PMA	97.349	-
Herstel korting	2.392	-
Toeslagverlening	316	-
Pensioenopbouw actieve deelnemers	5.417	-
Inkomende individuele waardeoverdrachten	186	-
Uitgaande individuele waardeoverdrachten	-94	-
Rentetoevoeging	461	-
Wijziging rekenrente	28.643	-
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-982	-
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-20	-
Wijziging actuariële grondslagen	1.712	-
Actuariële resultaten	159	-
Overige mutaties	47	-
Stand eind van het jaar	135.586	-

De collectieve waardeoverdracht heeft plaatsgevonden per 1 januari 2014 en heeft betrekking op alle tot en met 31 december 2013 op basis van een pensioenovereenkomst met de werkgever bij PMA opgebouwde pensioenrechten van de (actieve en gewezen) deelnemers en de pensioengerechtigden. Het pensioenfonds heeft de overdrachtswaarde zodanig aangewend dat de bij het pensioenfonds verworven pensioenrechten ten minste actuarieel gelijkwaardig zijn aan de bij PMA opgebouwde pensioenrechten.

Daarnaast heeft PMA per 1 januari 2014 voor (gewezen) deelnemers die per 31 december 2013 in verband met arbeidsongeschiktheid recht hadden op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw een schadevoorziening overgedragen. Het pensioenfonds heeft deze overdrachtswaarde aangewend om deze (gewezen) deelnemers een voortgezette pensioenopbouw toe te kennen overeenkomstig het pensioenreglement.

Voor actieve deelnemers die per 31 december 2013 twaalf maanden of langer ziek waren heeft PMA per 1 januari 2014 een uitloopvoorziening overgedragen (toekomstige premievrije pensioenopbouw).

De tot en met 31 december 2013 opgebouwde en overgedragen pensioenrechten zijn verlaagd met een korting van 3,223% in verband met het dekkingstekort (aanwezig eigen vermogen lager dan het in gevolge de Pensioenwet minimaal vereist eigen vermogen) van PMA per 31 december 2013. Deze korting is door het pensioenfonds teruggebracht tot 0,792% door middel

van een verhoging van 2,512%. Deze verhoging is gefinancierd uit een door de werkgever betaalde extra koopsom van EUR 2.500 duizend. Hiervan is een bedrag van EUR 2.392 duizend aangewend voor verhoging van de pensioenrechten. Het resterende bedrag van EUR 108 duizend is aangewend voor versterking van het eigen vermogen, ter voorkoming van een daling van de dekkingsgraad.

De hiervoor genoemde opgebouwde pensioenrechten, de toekomstige premievrije opbouw, de uitloopvoorziening en de toegepaste korting zijn alle begrepen in de pensioenrechten uit hoofde van de collectieve waardeoverdracht van EUR 97.349 duizend.

Het bestuur heeft in december 2014 besloten om de premievrije pensioenrechten (gewezen deelnemers) en de ingegane pensioenen per 1 januari 2015 niet te verhogen. Het bestuur heeft in maart 2015 het besluit genomen om de pensioenrechten van de actieve deelnemers met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 te verhogen met 0,58%. Deze toeslag is niet in de technische voorziening ultimo 2014 verwerkt.

PMA heeft per 1 april 2013 een korting van 3,0% toegepast op alle pensioenrechten en ingegane pensioenen. Zoals hiervoor aangegeven heeft PMA per 31 december 2013 een tweede korting toegepast van 3,223%. Het pensioenfonds heeft deze korting teruggebracht tot effectief 0,792%.

10 Schulden en overlopende passiva

	2014	2013
Werkgever	39	250
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35	-
Crediteuren	34	67
Overlopende passiva	48	104
Totaal schulden en overlopende passiva pensioenen	156	421
Schulden uit hoofde van ontvangen collateral	5.980	-
Crediteuren	103	-
Overlopende passiva	152	-
Totaal schulden en overlopende passiva beleggingen	6.235	-
Totaal	6.391	421

De werkgever heeft ten behoeve van de benodigde liquiditeit in de opstartfase van het pensioenfonds in 2013 een lening van EUR 250 duizend verstrekt. De lening droeg een rente van 0,5% op jaarbasis. De lening is kort na ontvangst van de premie 2014 ineens afgelost.

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Langlopende contracten

Het pensioenfonds heeft een herverzekeringsovereenkomst afgesloten ter dekking van het overlijdensrisico voor de periode tot en met 31 december 2016. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt ongeveer EUR 362 duizend (2013: nihil).

Het pensioenfonds heeft een overeenkomst betreffende pensioenuitvoering en bestuursondersteuning afgesloten voor de periode tot en met 31 december 2016. Deze overeenkomst kan echter worden beëindigd met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden. De totale verplichting voor de minimaal resterende looptijd bedraagt EUR 206 duizend (2013: EUR 201 duizend).

Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen

De actuariële waarde van de achterstand in toeslagverlening en de toegepaste kortingen tezamen met betrekking tot de premievrije pensioenrechten (gewezen deelnemers) en de ingegane pensioenen over de laatste 10 jaren bedraagt totaal EUR 11.128 duizend. Dit komt overeen met een cumulatief (samengesteld) percentage van 19,59. Hierin zijn begrepen de gemiste toeslagen en de toegepaste korting in de periode waarin zij deelnemer waren van PMA.

De actuariële waarde van de toegepaste kortingen op de pensioenrechten van de actieve deelnemers bedraagt EUR 2.683 duizend. Dit komt overeen met een cumulatief (samengesteld) percentage van 3,92. Hierin is begrepen de toegepaste korting in de periode waarin zij deelnemer waren van PMA.

Jaarlijks neemt het bestuur een besluit over de toeslagverlening, inclusief de inhaal van de ontstane achterstand en toegepaste korting.

De hiervoor genoemde overeenkomst betreffende pensioenuitvoering en bestuursondersteuning is ingegaan per 1 januari 2014 en is in beginsel afgesloten voor een periode van drie jaar. In de overeenkomst is bepaald dat, indien de overeenkomst binnen drie jaar op initiatief van de opdrachtgever wordt beëindigd, onder bepaalde voorwaarden een additionele vergoeding ter grootte van maximaal EUR 363 duizend in rekening wordt gebracht. De verschuldigde vergoeding wordt vastgesteld naar rato van het niet voltooide deel van de looptijd van de overeenkomst. Met de werkgever is afgesproken dat deze de eventuele kosten voor zijn rekening neemt.

Verder is met de werkgever overeengekomen dat de kosten in verband met een eventuele toekomstige collectieve uitgaande waardeoverdracht, de kosten van een daarmee verband houdende verkoop of overdracht van de beleggingen en de kosten die worden veroorzaakt door een eventuele liquidatie van het pensioenfonds voor rekening van de werkgever komen.

Risicobeheer

In het bestuursverslag worden de belangrijke risico's die het pensioenfonds loopt besproken en wordt ingegaan op het beleid dat wordt gevoerd om deze risico's te beheersen. In deze paragraaf van de jaarrekening worden voornamelijk de financiële risico's beschreven en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico van het pensioenfonds is het solvabiliteitsrisico. Dit is het risico dat het fonds op lange termijn de pensioenverplichtingen niet kan nakomen. De solvabiliteit wordt gemeten aan de hand van het verschil tussen het aanwezig eigen vermogen en het vereist eigen vermogen.

Het vereist eigen vermogen wordt in beginsel berekend op basis van een scenarioanalyse zoals gebruikt in de standaardmethode voor de solvabiliteitstoets van DNB. In deze methodiek worden de onderscheiden risico's gekwantificeerd. Deze analyse geeft dan een schatting van het neerwaartse risico bij een horizon van één jaar met een betrouwbaarheidsniveau van 97,5%. Het vereist eigen vermogen wordt op deze wijze zodanig berekend dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat binnen een termijn van één jaar de waarde van de netto activa lager is dan de waarde van de pensioenverplichtingen.

Het tekort van het aanwezig eigen vermogen ten opzichte van het vereist eigen vermogen, berekend op basis van de feitelijke beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar, bedraagt EUR 7.978 duizend (2013: nihil):

	2014	2013
Vereiste buffers		
• S1 Rentemismatchrisico	7.634	-
• S2 Vastgoedrisico en aandelenrisico	11.121	-
• S3 Valutarisico	7.946	-
• S4 Commodityrisico	-	-
• S5 Kredietrisico	1.352	-
• S6 Verzekeringstechnisch risico	8.020	-
• S7 Liquiditeitsrisico	-	-
• S8 Concentratierisico	-	-
• S9 Operationeel risico	-	-
• S10 Actief risico	-	-
Totaal	36.073	-
Diversificatie van risico's	-16.170	-
Totaal vereist eigen vermogen	19.903	-
Aanwezig eigen vermogen	11.925	-
Tekort	-7.978	-

In voorgaand overzicht worden de vereiste buffers voor de onderscheiden risico's en het diversificatie-effect weergegeven. Het berekende vereist eigen vermogen van EUR 19.903 duizend is gebaseerd op de feitelijke beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar.

De nominale dekkinggraad bedraagt 108,8%. De met het vereist vermogen overeenkomende dekkinggraad bedraagt 114,7%.

Het vereist eigen vermogen, berekend op basis van de strategische beleggingsportefeuille, bedraagt EUR 20.424 duizend. Het hierbij behorende vermogenstekort bedraagt EUR 8.499 duizend. De hiermee overeenkomende dekkinggraad bedraagt 115,1%.

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt EUR 6.124 duizend, overeenkomend met een nominale dekkinggraad van 104,5%.

De ontwikkeling van de nominale dekkingsgraad in 2014 kan als volgt worden geanalyseerd:

Dekkingsgraad na collectieve waardeoverdracht PMA	104,3%
Premies	1,2%
Pensioenuitkeringen	0,0%
Indexering pensioenrechten (inclusief herstel korting)	0,0%
Wijziging rekenrente voorziening pensioenverplichtingen	-23,7%
Resultaat beleggingen (inclusief resultaat renteswaps) en verplichtingen	34,9%
Wijziging actuariële grondslagen	-0,1%
Overige oorzaken	0,6%
Kruiseffecten	-8,4%
Dekkingsgraad eind van het jaar	108,8%

In verband met het reservetekort bij de start van de uitvoering van de pensioenregeling per 1 januari 2014 is een langetermijnherstelplan ingediend bij DNB. Het herstelplan is goedgekeurd door DNB. Dit herstelplan is een continuering van het herstelplan van PMA uit 2009. De doelstelling van het herstelplan is dat het reservetekort uiterlijk na 15 jaar (dat wil zeggen ultimo 2023) is opgeheven.

De herstelmaatregelen kunnen als volgt worden samengevat:

- de werkgever betaalt gedurende de hersteltermijn, maar uiterlijk tot het jaar waarin het vereist eigen vermogen is bereikt, jaarlijks een opslag van 10% op de kostendekkende premie;
- (gedeeltelijke) toeslagverlening vindt plaats vanaf een nominaal dekkingsgraadniveau van 110%;
- gedurende de hersteltermijn wordt het beleggingsrisico verlaagd.

De ontwikkeling van de nominale dekkingsgraad ten opzichte van de prognose in het herstelplan is als volgt:

	Realisatie	Herstelplan
Dekkingsgraad na collectieve waardeoverdracht PMA	104,3%	104,5%
Premies	1,2%	1,6%
Pensioenuitkeringen	0,0%	0,0%
Indexering pensioenrechten (inclusief herstel korting)	0,0%	0,0%
Wijziging rekenrente pensioenverplichtingen	-23,7%	0,0%
Resultaat beleggingen en verplichtingen	34,9%	1,6%
Wijziging actuariële grondslagen	-0,1%	0,0%
Overige oorzaken	0,6%	-0,3%
Kruiseffecten	-8,4%	0,0%
Dekkingsgraad eind van het jaar	108,8%	107,4%

De dekkingsgraad is in 2014 verbeterd, overeenkomstig de verwachting in het herstelplan. De daling van de rekenrente volgens de rentetermijnstructuur DNB als gevolg van de daling van de marktrente heeft een sterk negatief effect op de dekkingsgraad gehad, terwijl in het herstelplan is uitgegaan van een onveranderde rentetermijnstructuur. Het effect van de gedaalde marktrente op de voor de discontering van de pensioenverplichtingen gehanteerde rekenrente wordt gedempt door de driemaandsmiddeling en de UFR-methodiek. Het positieve effect van de gedaalde marktrente op de waarde van de obligatieportefeuille en rentederivaten is groter, ook omdat pas in de loop van het jaar de strategische beleggingsportefeuille is ingeregeld. Tot dat moment belegde het pensioenfonds uitsluitend in langlopende staatsobligaties en was nog geen sprake van beleggingen in vastgoed, aandelen en korter lopende ondernemingsobligaties en high yield obligaties. In het herstelplan is uitgegaan van een kleine bijdrage van het beleggingsresultaat aan het herstel van de financiële positie.

De kruiseffecten worden veroorzaakt door de gehanteerde berekeningsmethodiek. Ook DNB hanteert deze methodiek ten behoeve van de evaluatie van de herstelplannen.

Per 1 januari 2015 is het nieuwe Besluit financieel toetsingkader (FTK) van kracht. Dit heeft gevolgen voor de waardering van de technische voorziening en daarmee voor het aanwezig eigen vermogen. Verder heeft het nieuwe FTK gevolgen voor de dekkingsgraad en het vereist eigen vermogen. In de rentetermijnstructuur DNB is niet langer sprake van driemaandsmiddeling van de marktrente. De methodiek van de UFR is (vooralsnog) ongewijzigd. De verandering resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met 6,3 procentpunten tot 102,5%. Verder wordt met de invoering van het nieuwe FTK de zogenoemde beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd, gedefinieerd als de gemiddelde nominale dekkingsgraad van de laatste 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad per 1 januari 2015 bedraagt 107,8%. Daarnaast zijn de regels ter bepaling van het vereist eigen vermogen in de standaardmethode voor de solvabiliteitstoets van DNB verzwaaard. Het vereist eigen vermogen per 1 januari 2015 op basis van het nieuwe FTK komt overeen met een dekkingsgraad van 119,4% tegenover 114,7% op basis van het oude FTK.

Met de invoering van het nieuwe FTK komt per 1 januari 2015 het lopende herstelplan te vervallen. Op grond van de huidige financiële positie van het pensioenfonds dient uiterlijk 1 juli 2015 een nieuw herstelplan bij DNB te worden ingediend, gebaseerd op het nieuwe FTK.

Het solvabiliteitsrisico wordt hierna toegelicht aan de hand van de in de solvabiliteitstoets van DNB onderkende risico's. Met uitzondering van het operationele risico, worden deze risico's aangemerkt als financiële risico's.

S1 Rentemismatchrisico

Rentemismatchrisico is het verschil in rentegevoeligheid tussen de portefeuille vastrentende waarden (met name portefeuille obligaties) en de technische voorziening voor risico pensioenfonds. De rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen is als gevolg van de langere looptijden hoger dan die van de portefeuille obligaties. Daarnaast is de omvang van de

pensioenverplichtingen groter dan die van de portefeuille obligaties. Een daling van de marktrente leidt tot een stijging van de waarde van de technische voorziening, die slechts voor een deel wordt gecompenseerd door een stijging van de waarde van de portefeuille obligaties.

Door afdekking van het rentemismatchrisico is de vermogenspositie van het pensioenfonds minder gevoelig voor de ontwikkeling van de marktrente. Het rentemismatchrisico wordt voor een deel beperkt door belegging in obligaties met een relatief lange rentevastperiode. Het rentemismatchrisico wordt verder afgedekt door middel van interest rate swaps. De effectiviteit van de afdekking door middel van omvang en samenstelling van de obligatieportefeuille en interest rate swaps tezamen bedraagt ultimo 2014 op basis van driemaandsmiddeling van de rente ongeveer 68%. Hierbij moet worden opgemerkt dat de toepassing van de UFR-methodiek voor de discontering van de pensioenverplichtingen een positief effect heeft op dit percentage. Bij hantering van de marktrente voor zowel de obligaties, de interest rate swaps als de pensioenverplichtingen bedraagt de effectiviteit van de afdekking ultimo 2014 ongeveer 50%.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten aan de hand van de modified duration. Dit is de met de contante waarde van rente en aflossing gewogen gemiddelde looptijd in jaren. De duration mismatch is het verschil tussen de duration van de pensioenverplichtingen en de naar omvang (ten opzichte van de pensioenverplichtingen) gewogen duration van de vastrentende waarden.

De modified duration van de portefeuille vastrentende waarden, de rentederivaten en de technische voorziening en de duration mismatch zijn ultimo 2014 als volgt:

Vastrentende waarden (obligaties)	17
Rentederivaten (interest rate swaps)	18
Vastrentende waarden inclusief rentederivaten	18
Technische voorziening	26
Mismatch bij renteschok van 0,01%	8
Mismatch bij renteschok van 1,0%	11

Bij een rentestijging daalt de waarde van de beleggingen minder dan de waarde van de technische voorziening, waardoor de dekkingsgraad verbetert (ceteris paribus). Een daling van de nominale marktrente met 1,0 procentpunt resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met afgerond ongeveer 10 procentpunten.

Een stijging van de nominale marktrente met 1,0 procentpunt daarentegen resulteert in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met afgerond ongeveer 10 procentpunten.

Hiervoor is ervan uitgegaan dat de marktrente voor alle looptijden in gelijke mate stijgt of daalt. Er kan echter sprake zijn van verschillen in de rentebeweging voor verschillende looptijden. De lange rente kan bijvoorbeeld sterker stijgen of dalen dan de korte rente. Veranderingen in de rentecurve worden niet gemeten aan de hand van de modified duration, maar hebben wel invloed op de rentemismatch.

S2 Vastgoedrisico en aandelenrisico

Vastgoedrisico is het risico dat de waarde van vastgoed en vastgoedaandelen verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Informatie over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost vastgoed. De portefeuille vastgoed maakt ongeveer 5% uit van de totale beleggingen. Een waardedaling van deze beleggingen met 25% resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met afgerond 1 procentpunt. Een waardestijging van deze beleggingen met 25% daarentegen resulteert in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met afgerond 1 procentpunt.

Aandelenrisico is het risico dat de waarde van aandelen verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Informatie over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost aandelen. De aandelenportefeuille maakt ongeveer 24% uit van de totale beleggingsportefeuille. Een waardedaling van de portefeuille met 25% resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met afgerond 6 procentpunten. Een waardestijging van de portefeuille met 25% daarentegen resulteert in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met afgerond 6 procentpunten.

S3 Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van beleggingen verandert als gevolg van veranderingen in valutakoersen. Van de beleggingen luidt omgerekend EUR 37.692 duizend (2013: nihil) in een andere valuta dan de euro. De valutapositie (uitgedrukt in euro's) kan als volgt worden geanalyseerd:

	Vastgoed	Aandelen	Vast- rentende waarden	Totaal	Valuta- afdekking	Netto positie
2014						
Amerikaanse dollar	3.824	17.461	-	21.285	-	21.285
Japanse yen	825	2.229	-	3.054	-	3.054
Britse pond	433	2.208	-	2.641	-	2.641
Overige valuta's	1.519	9.193	-	10.712	-	10.712
Totaal	6.601	31.091	-	37.692	-	37.692

Zoals uit dit overzicht blijkt, wordt het (onderliggende) valutarisico op vastgoed en aandelen niet afgedekt. De gehele directe obligatieportefeuille luidt in euro's. Een groot deel van de onderliggende obligaties van de obligatiefondsen luidt in vreemde valuta's. Het valutarisico wordt binnen de obligatiefondsen afgedekt naar de euro.

De vergelijkende cijfers ultimo 2013 bedragen nihil.

S4 Commodityrisico

Commodityrisico is het risico dat de waarde van commoditybeleggingen verandert als gevolg van veranderingen in de marktprijzen van desbetreffende (onderliggende) grondstoffen. Het fonds belegt niet in commodities of commodityderivaten, zodat geen sprake is van commodityrisico.

S5 Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat tegenpartijen hun contractuele verplichtingen aan het pensioenfonds of de beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds participeert niet nakomen. Informatie over de kredietwaardigheid van de portefeuille op basis van credit ratings en over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost vastrentende waarden. Ongeveer 53% van de totale portefeuille obligaties heeft de hoogste rating AAA. Voor derivatenposities met een positieve reële waarde is zekerheid verkregen in de vorm van cash collateral.

S6 Verzekeringstechnisch risico

Het belangrijkste verzekeringstechnisch risico is het langlevenrisico. Dit is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld bij de vaststelling van de premie en de berekening van de technische voorziening. Door toepassing van de AG-prognosetafels 2014

met correcties voor ervaringssterfte wordt rekening gehouden met een toekomstige verbetering van de levensverwachting. Resultaten als gevolg van een wijziging van de overlevingsgrondslagen en andere actuariële grondslagen zijn voor rekening van de werkgever.

S7 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn om op korte termijn aan de verplichtingen (voornamelijk de pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen. Dit risico is onder normale omstandigheden nagenoeg afwezig, omdat de pensioenuitkeringen nog langdurig kunnen worden voldaan uit de ontvangen premies en directe beleggingsopbrengsten en bovendien nagenoeg de gehele beleggingsportefeuille bestaat uit liquide vermogenstitels. Dit neemt niet weg dat ingenomen derivatenposities kunnen leiden tot de contractuele verplichting tot bijstorting. Het liquiditeitsrisico wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB op nihil gesteld.

S8 Concentratierisico

Concentratierisico kan optreden als een goede spreiding van beleggingen of pensioenverplichtingen ontbreekt. In het standaardmodel van DNB voor de bepaling van het vereist eigen vermogen is het concentratierisico gelijkgesteld aan nihil. Het pensioenfonds voldoet aan deze veronderstelling van een voldoende gediversifieerde beleggingsportefeuille en een voldoende evenwichtige demografische opbouw van de populatie. In de toelichting op de balanspost vastrentende waarden zijn de posten die meer dan 5% uitmaken van de totale obligatieportefeuille vermeld. Franse, Duitse en Nederlandse staatsleningen maken gezamenlijk ongeveer 80% uit van de totale obligatieportefeuille.

De actiefpost derivaten heeft volledig betrekking op vier tegenpartijen. Voor deze derivatenposities zijn voldoende zekerheden verkregen. De totale marktwaarde van deze contracten komt overeen met ongeveer 7% van de reële waarde van de obligatieportefeuille. Daarom wordt het concentratierisico op nihil gesteld.

S9 Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico dat optreedt bij de uitvoering van de pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Dit risico wordt beperkt door een uitgebreide set checks-and-balances inclusief de ISAE 3402-rapportages die het pensioenfonds van de diverse uitvoerders ontvangt. Het operationeel risico wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB op nihil gesteld.

S10 Actief risico

Actief risico is het risico dat het rendement van een beleggingsportefeuille afwijkt van de voor deze beleggingsportefeuille gehanteerde benchmark. Op basis van een ALM-studie wordt een strategische beleggingsmix bepaald. Ter beoordeling van de relatieve beleggingsresultaten wordt voor de afzonderlijke beleggingscategorieën binnen de totale beleggingsportefeuille een benchmark bepaald, die worden geaggregeerd op portefeuilleniveau. Door middel van zowel actief beheer van de onderscheiden afzonderlijke beleggingsportefeuilles per assetcategorie (selectie

van individuele vermogenstitels) als actief beheer van de totale portefeuille (afwijking van de strategische mix) wordt actief risico aangegaan. De benchmarkportefeuille dient dus als referentiekader voor de beoordeling van de relatieve beleggingsresultaten. In de standaardtoets van DNB wordt geen rekening gehouden met het actief risico.

Toelichting op de rekening van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Baten

11 Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

	2014	2013
Reglementaire premie	6.923	-
Herstelpremie	728	-
Toeslagkoopsom	360	-
Koopsom in verband met wijziging actuariële grondslagen	1.712	-
Koopsom ten behoeve van herstel van korting pensioenrechten	2.500	-
Totaal	12.223	-

De reglementaire premie is gebaseerd op de kostendekkende premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet. De kostendekkende premie bedraagt EUR 7.304 duizend en is als volgt samengesteld:

	2014	2013
Pensioenopbouw	5.273	-
Risicopremie voor overlijden (partnerpensioen en wezenpensioen)	181	-
Risicopremie voor arbeidsongeschiktheid (premienvrijstelling)	144	-
Toeslagkoopsom	316	-
Opslag voor pensioenuitvoeringskosten	568	-
Solvabiliteitsopslag (behorende bij het vereist eigen vermogen)	822	-
Totaal	7.304	-

Op grond van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever wordt jaarlijks een herstelpremie in rekening gebracht zolang het pensioenfonds per begin van het betreffende jaar nog niet beschikt over het vereist eigen vermogen. De herstelpremie bedraagt 10% van de reglementaire kostendekkende premie.

Ten behoeve van de financiering van de toeslagverlening van de pensioenrechten van de (actieve) deelnemers per 1 januari 2014 heeft de werkgever in 2014 een koopsom van EUR 360 duizend gestort.

In verband met de overgang op de AG-prognosetafels 2014 in combinatie met de actualisering van de correctiefactoren in 2014 stort de werkgever in 2015 een koopsom van EUR 1.712 duizend. Deze koopsom is begrepen in de premiebatens over 2014.

De werkgever heeft in 2014 een extra koopsom van EUR 2.500 duizend betaald ter beperking van een noodzakelijk doorgevoerde korting van de pensioenrechten van de (actieve) deelnemers, van de gewezen deelnemers en van de pensioengerechtigden bij beëindiging van de uitvoering van de pensioenregeling door PMA per 31 december 2013.

12 Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen

De beleggingsresultaten kunnen als volgt worden weergegeven:

	Direct	Indirect	Kosten	Totaal
2014				
Vastgoed	-	932	7	939
Aandelen	-	2.932	29	2.961
Vastrentende waarden	2.421	22.394	-	24.815
Geldmarktbeleggingen	17	-	-	17
Rentederivaten	324	6.073	-	6.397
	2.762	32.331	36	35.129
Niet aan assetcategorieën toegerekende kosten			-522	-522
Totaal	2.762	32.331	-486	34.607

De vergelijkende cijfers over 2013 bedragen nihil.

De directe beleggingsopbrengsten betreffen rente en door beleggingsfondsen uitgekeerd dividend.

De indirecte beleggingsopbrengsten betreffen waardeveranderingen inclusief valutakoersverschillen.

De hiervoor weergegeven kosten van vermogensbeheer zijn de rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten. De aan de assetcategorieën toegerekende negatieve kosten van EUR 36 duizend betreffen de van PMA ontvangen vergoeding voor transactiekosten (instapkosten beleggingsfondsen). De niet aan de afzonderlijke assetcategorieën toegerekende kosten worden hierna nader verbijzonderd.

De kosten die ten laste van beleggingsfondsen komen zijn hierin niet begrepen, maar zijn onderdeel van de waardeveranderingen. De ten laste van de beleggingsfondsen komende kosten

kunnen worden onderscheiden in kosten van vermogensbeheer (vergoeding beheer beleggingen, bewaarloon en overige kosten) en transactiekosten. In de waardeveranderingen van de rentederivaten zijn eveneens transactiekosten begrepen. Deze kosten worden hierna weergegeven per assetcategorie.

De kosten van vermogensbeheer die direct ten laste van het pensioenfonds komen, maar niet zijn toegerekend aan de beleggingscategorieën, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
Kosten vermogensbeheer	277	-
Bewaarkosten	69	-
Totaal vóór toerekening kosten bestuur en financieel beheer	346	-
Toegerekende kosten bestuur en financieel beheer	176	-
Totaal	522	-

De niet rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten, die onderdeel zijn van de waardeveranderingen van de beleggingen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Kosten vermogens- beheer	Transac- tiekosten
2014		
Vastgoed	8	9
Aandelen	18	50
Vastrentende waarden		
• Obligaties	-	20
• Obligatiefondsen	93	70
Geldmarktbeleggingen	2	-
Rentederivaten	-	14
Totaal	121	163

De vergelijkende cijfers over 2013 bedragen nihil.

De niet rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten, die onderdeel zijn van de waardeveranderingen van de beleggingen, kunnen slechts door middel van schattingen worden vastgesteld. De hiervoor weergegeven transactiekosten met betrekking tot beleggingsfondsen betreffen de aan deze beleggingsfondsen betaalde instapkosten.

13 Overige baten

	2014	2013
Vergoeding kosten door werkgever	33	180
Nagekomen baten en lasten PMA	313	-
Rente collectieve waardeoverdracht	3	-
Totaal	349	-

Overeenkomstig de uitvoeringsovereenkomst vergoedt de werkgever de kosten die direct het gevolg zijn van de oprichting en inrichting van het pensioenfonds.

De nagekomen baten en lasten PMA hangen samen met de collectieve waardeoverdracht:

	2014	2013
Premiebijdragen FVP	79	-
Inkomende waardeoverdrachten	684	-
Uitgaande waardeoverdrachten	-625	-
Overig	175	-
Totaal	313	-

De premiebijdragen FVP van EUR 79 duizend betreffen premies met betrekking tot oude jaren, waarmee bij de bepaling van de collectieve waardeoverdracht geen rekening is gehouden.

Hetzelfde geldt voor de inkomende waardeoverdrachten van EUR 684 duizend en de uitgaande waardeoverdrachten van EUR 625 duizend.

De overige baten van per saldo EUR 175 duizend betreffen aanpassingen van de definitieve jaarrekening 2013 van PMA ten opzichte van de voorlopige jaarrekening 2013, die bij de bepaling van de collectieve waardeoverdracht buiten beschouwing zijn gebleven.

14 Pensioenuitkeringen

	2014	2013
Ouderdomspensioen	743	-
Partnerpensioen	228	-
Wezenpensioen	12	-
Totaal	983	-

15 Pensioenuitvoeringskosten

Dit betreft de kosten met betrekking tot de uitvoering van de pensioenregeling. De kosten van vermogensbeheer zijn hierin niet begrepen. De kosten van bestuur en financieel beheer worden toegerekend aan enerzijds pensioenuitvoering en anderzijds vermogensbeheer naar rato van de kosten pensioenuitvoering en de kosten vermogensbeheer vóór toerekening.

	2014	2013
Kosten pensioenuitvoering	253	-
Kosten bestuursondersteuning	169	17
Advies- en controlekosten	150	111
Overige kosten	49	52
Totaal vóór toerekening aan vermogensbeheer	621	180
Toegerekend aan vermogensbeheer	-176	-
Totaal	445	180

16 Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en partnerpensioen. De pensioenopbouw wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur DNB primo verslagjaar.

	2014	2013
Pensioenopbouw actieve deelnemers	5.313	-
Toekomstige pensioenuitvoeringskosten	104	-
Totaal	5.417	-

17 Herstel korting

	2014	2013
Herstel korting actieve deelnemers	1.316	-
Herstel korting gewezen deelnemers	632	-
Herstel korting pensioengerechtigden	444	-
Totaal	2.392	-

Per 31 december 2013 zijn alle pensioenrechten en ingegane pensioenen door PMA gekort met 3,223%. Het pensioenfonds heeft de effectieve korting teruggebracht tot effectief 0,792%, gefinancierd uit een incidentele extra koopsom van de werkgever.

18 Toeslagverlening

	2014	2013
Toeslagverlening actieve deelnemers	316	-
Toeslagverlening gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	-	-
Totaal	316	-

De pensioenrechten van de actieve deelnemers zijn per 1 januari 2014 verhoogd met 0,58%, gefinancierd uit een toeslagkoopsom van de werkgever. De premievrije pensioenrechten en de ingegane pensioenen zijn per 1 januari 2014 niet verhoogd.

19 Rentetoevoeging technische voorziening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur DNB per balansdatum. Aan de voorziening pensioenverplichtingen wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

	2014	2013
Totaal	461	-

De in het verslagjaar aan de technische voorziening toegevoegde rente is gebaseerd op de éénjaarsrente van 0,4%.

20 Wijziging rekenrente

De waarde van de pensioenverplichtingen verandert onder invloed van veranderingen in de rekenrente.

	2014	2013
Totaal	-28.643	-

De afgeleide rekenrente (driemaandsgemiddelde marktrente en ultimate forward rate) is gedaald van 3,0% primo 2014 tot 2,2% ultimo 2014.

21 Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen en kosten van de verslagperiode.

	2014	2013
Onttrekking pensioenuitkeringen	982	-
Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	20	-
Totaal	1.002	-

22 Pensioenrechten collectieve waardeoverdracht

Dit betreft de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de pensioenrechten met betrekking tot inkomende collectieve waardeoverdracht van PMA.

	2014	2013
Totaal	97.349	-

Per 1 januari 2014 zijn alle tot en met 31 december 2013 op basis van een pensioenovereenkomst met de werkgever bij PMA opgebouwde pensioenrechten door PMA aan het pensioenfonds overgedragen. Het pensioenfonds heeft de overdrachtswaarde zodanig aangewend dat de bij het pensioenfonds verworven pensioenrechten ten minste actuariael gelijkwaardig zijn aan de bij PMA opgebouwde pensioenrechten. De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de collectieve waardeoverdracht is gebaseerd op de actuariële grondslagen van het pensioenfonds.

23 Pensioenrechten individuele waardeoverdrachten

Hieronder zijn opgenomen de toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot inkomende waardeoverdrachten en de onttrekking aan de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot uitgaande waardeoverdrachten.

	2014	2013
Pensioenrechten inkomende waardeoverdrachten	-186	-
Pensioenrechten uitgaande waardeoverdrachten	94	-
Saldo	-92	-

24 Wijzigingen actuariële grondslagen

De actuariële grondslagen zijn de uitgangspunten en veronderstellingen waarop de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is gebaseerd. Onder wijziging actuariële grondslagen is het effect van aanpassing van de bestandsgrondslagen, economische grondslagen en kostengrondslagen op de voorziening opgenomen.

	2014	2013
Overgang op prognosetafels AG 2014	-1.494	-
Wijziging correctiefactoren	-218	-
Totaal	-1.712	-

Ultimo 2014 is overgegaan op nieuwe generatietafels van het Actuarieel Genootschap. Hierop worden correcties toegepast in verband met hogere overlevingskansen van de populatie van het pensioenfonds ten opzichte van de overlevingskansen van de totale bevolking. Deze correctiefactoren zijn eveneens opnieuw vastgesteld.

25 Overige mutaties technische voorziening

	2014	2013
Actuariële resultaten	-159	-
Nagekomen baten en lasten PMA	-80	-
Overige mutaties	33	-
Totaal	-206	-

De actuariële resultaten zijn als volgt samengesteld:

	2014	2013
Kortlevenrisico	-203	-
Langlevensrisico	-159	-
Totaal sterfte	-362	-
Arbeidsongeschiktheid	154	-
Flexibele keuzemogelijkheden	49	-
Totaal	-159	-

Het effect van de nagekomen baten en lasten PMA op de technische voorziening kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
Premiebijdragen FVP	-104	-
Inkomende waardeoverdrachten	-620	-
Uitgaande waardeoverdrachten	644	-
Totaal	-80	-

26 Herverzekeringen

	2014	2013
Premies herverzekering	-182	-
Uitkeringen herverzekering	299	-
Totaal	117	-

27 Collectieve waardeoverdracht

	2014	2013
Totaal	101.541	-

Per 1 januari 2014 zijn alle tot en met 31 december 2013 op basis van een pensioenovereenkomst met de werkgever bij PMA opgebouwde pensioenrechten van zowel (actieve) deelnemers als gewezen deelnemers en pensioengerechtigden door PMA aan het pensioenfonds overgedragen. De collectieve waardeoverdracht is als volgt berekend:

	2014	2013
Actuariële waarde bij PMA opgebouwde pensioenrechten	96.072	-
Prepensioenkapitaal	1.099	-
Toekomstige premievrije opbouw arbeidsongeschikte en zieke deelnemers	184	-
Aandeel in eigen vermogen PMA	4.186	-
Totaal	101.541	-

De overdrachtswaarde is gebaseerd op de technische voorziening per 31 december 2013 volgens de jaarrekening 2013 van PMA, rekening houdend met een korting van de opgebouwde en overgedragen pensioenrechten per 31 december 2013 van 3,223%.

Daarnaast zijn de bij PMA opgebouwde prepensioenkapitalen naar de stand per 31 december 2013 aan het pensioenfonds overgedragen.

Verder is de voorziening voor toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers overgedragen, berekend op basis van de grondslagen van PMA. Dit bedrag is verhoogd met een overeengekomen bedrag voor een uitloopvoorziening.

De overdrachtswaarde is verhoogd met een deel van het eigen vermogen van PMA, gebaseerd op de verhouding tussen de over te dragen pensioenverplichtingen en de totale pensioenverplichtingen per 31 december 2013.

Het resultaat op de collectieve waardeoverdracht bedraagt EUR 4.192 duizend en is nagenoeg gelijk aan het ontvangen aandeel in het eigen vermogen van PMA. Het resultaat op de collectieve waardeoverdracht is het verschil tussen de ontvangen overdrachtswaarde van EUR 101.541 duizend en de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgedragen pensioenrechten van totaal EUR 97.349 duizend.

28 Individuele waardeoverdrachten

Hieronder is opgenomen het saldo van inkomende bedragen uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen en uitgaande bedragen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen.

	2014	2013
Inkomende waardeoverdrachten	191	-
Uitgaande waardeoverdrachten	-89	-
Saldo	102	-

Overige informatie

Verbonden partijen

De werkgever, de bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan worden aangemerkt als verbonden partijen.

Tussen het pensioenfonds en de werkgever is een uitvoeringsovereenkomst inzake de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling gesloten.

Het pensioenfonds heeft geen leningen verstrekt aan leden van het bestuur of leden van het verantwoordingsorgaan en heeft ook anderszins geen vorderingen op hen.

De voorzitter van het bestuur is benoemd op voordracht van de werkgever. De overige bestuursleden zijn en de leden van het verantwoordingsorgaan zijn of waren in dienst van de werkgever. Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de paragraaf Bezoldiging bestuurders hierna.

Medewerkers

Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst.

Bezoldiging bestuurders

De voorzitter van het bestuur ontvangt een honorarium rechtstreeks van de werkgever. De overige bestuurders van het pensioenfonds ontvangen geen bezoldiging. Zij zijn in loondienst bij de werkgever en hebben een gedeeltelijke vrijstelling van hun hoofdfunctie in verband met hun bestuursfunctie bij het pensioenfonds.

Honorarium accountant

De aan de verslagperiode toegerekende accountantshonoraria zoals bedoeld in artikel 382a Titel 9, Boek 2 BW bedragen:

	2014	2013
Controle van de jaarrekening	22	5
Controle van de collectieve waardeoverdracht	-	15
Totaal	22	20

Belastingen

Het pensioenfonds is op grond van de aard van de activiteiten vrijgesteld van belastingheffing voor de vennootschapsbelasting.

De activiteiten van het pensioenfonds zijn niet onderworpen aan de heffing van omzetbelasting (btw). Om deze reden heeft het pensioenfonds geen recht op aftrek van voorbelasting op kosten.

Toezichthouder

Het pensioenfonds is in gevolge artikel 102 van de Pensioenwet op 14 november 2013 aangemeld bij DNB en is per 1 januari 2014 ingeschreven in het door DNB beheerde register van pensioenfondsen. Met ingang van 1 januari 2014 valt het pensioenfonds onder het prudentieel en materieel toezicht van DNB en onder het gedragstoezicht van Autoriteit Financiële Markten (AFM), zoals geregeld in de Pensioenwet.

In verband met het reservetekort (aanwezig eigen vermogen lager dan het in gevolge de Pensioenwet vereist eigen vermogen) bij de start van de uitvoering van de pensioenregeling per 1 januari 2014 is een langetermijnherstelplan ingediend bij DNB. Het herstelplan is goedgekeurd door DNB. Het pensioenfonds heeft van DNB een vrijstelling voor het indienen van een kortetermijnherstelplan verkregen.

Er is geen sprake van door DNB of AFM genomen corrigerende maatregelen ingevolge artikel 96 van de Pensioenwet, anders dan het vigerende langetermijnherstelplan.

Amsterdam, 11 juni 2015

Bestuur

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de wijze waarop het resultaat moet worden verdeeld. Het resultaat wordt jaarlijks geheel ten gunste dan wel ten laste van de reserves gebracht.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam is aan Milliman Pensioenen v.o.f. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2014.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard. Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik onder meer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds. Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet; met uitzondering van artikel 132 (er is namelijk sprake van een reservetekort).

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten is naar mijn mening niet voldoende, vanwege het reservetekort.

Amsterdam, 11 juni 2015

drs. R.K. Sagoenie AAG

verbonden aan Milliman Pensioenen v.o.f.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële

verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 11 juni 2015

Baker Tilly Berk N.V.

drs. R. Buitenhuis
Registeraccountant

Bijlage

Functies en nevenfuncties van bestuur en organen naar de situatie per 31 december 2014

In dit overzicht zijn van de verbonden personen de betaalde en onbetaalde functies weergegeven bij bedrijven en instellingen, waarmee het pensioenfonds zakelijke contacten onderhoudt, conform art. 5.3 van de gedragscode. Indien een persoon uit hoofde van zijn hoofdfunctie door het bestuur formeel is benoemd c.q. voorgedragen, en indien daarbij volledig duidelijk is op grond waarvan de verbonden persoon deze functie namens het pensioenfonds vervult, geldt deze hoofdfunctie als zijn of haar beroep en niet als nevenfunctie, gezien vanuit het pensioenfonds.

Voor dit overzicht dienen drie afwegingen te worden onderscheiden, te weten:

1. Is hier sprake van een nevenfunctie bij een bedrijf of instelling, waarmee het pensioenfonds zakelijke contacten onderhoudt? Zo ja, dan de functie als nevenfunctie vermelden; zo nee, dan niet vermelden.
2. Is hier sprake van een nevenfunctie die kan leiden tot vermenging van privébelangen met betrekking tot bijvoorbeeld voorkennis of privétransacties? Zo ja, dan mag deze nevenfunctie niet worden goedgekeurd of moeten mitigerende maatregelen worden getroffen.
3. Als een persoon uit hoofde van zijn beroep (= hoofdfunctie) door het bestuur formeel is benoemd c.q. voorgedragen en als daarbij volledig duidelijk is op grond waarvan de persoon zijn of haar functie bij het pensioenfonds vervult, dan is geen sprake van een nevenfunctie als onder punt 1 hierboven beschreven.

Bestuur

De heer drs. S. Baars

Beroep: Senior Partner Montae Advies B.V.

Nevenfunctie: n.v.t.

Mevrouw mr. M.E.J. Bracco Gartner

Beroep: Senior Beleidsadviseur Strategie, Beleid en Internationale Zaken AFM

Nevenfunctie: n.v.t.

De heer drs. P.E. Vooijs

Beroep: Hoofd Planning, Control en Financiën AFM

Nevenfunctie: n.v.t.

De heer drs. J.M. Wouterson RA

Beroep: Senior Toezichthouder Kwaliteit Accountantscontrole & Verslaggeving AFM

Nevenfunctie: n.v.t.

Bestuurssecretaris

Mevrouw drs. N.J.H. Merk-Loeff
Beroep: bestuurssecretaris Blue Sky Group
Nevenfunctie: n.v.t.

De heer J. Hoogendam (plaatsvervanger van mevrouw Merk-Loeff)
Beroep: bestuurssecretaris Blue Sky Group
Nevenfunctie: n.v.t.

Verantwoordingsorgaan (per 13 januari 2014)

De heer mr. drs. H.F.W. Bruggeman
Beroep: Directeur Dutch Advisory Committee Securities Industry
Nevenfunctie: n.v.t.

Mevrouw E.M. Ferf
Beroep: Toezichthouder Informatieverstrekking AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

De heer drs. P.W. van Gerwen
Beroep: Hoofd/Commissaris Handelsbesluiten Efficiënte Kapitaalmarkten AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

Mevrouw drs. J.C.M. Janssen
Beroep: Hoofd Personeel en Organisatie AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

Mevrouw mr. S.J.G. Janssen
Beroep: Senior Jurist AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

De heer mr. drs. P.A.W. Mulder
Beroep: pensioengerechtigde
Nevenfunctie: n.v.t.

Colofon

Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten
Bezoekadres: Vijzelgracht 50, 1071 HS Amsterdam
Postadres: Postbus 123, 1180 AC Amstelveen

Telefoon: 020 - 426 63 70

Algemeen e-mailadres: pensioenservice@pensioenfondsafm.nl

E-mailadres bestuur: bestuur@pensioenfondsafm.nl

www.pensioenfondsafm.nl